

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Samtidigt upphävs den gällande lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden. Lagen ska enligt förslaget tillämpas på beredningen, förvaltningen, utvärderingen, övervakningen, samordningen och genomförandet av det program för Finland för perioden 2021–2027 som finansieras ur Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Propositionen grundar sig på Europaparlamentets och rådets förordningar om allmänna bestämmelser om fonder med delad förvaltning samt om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 2021.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning	3
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll.....	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget.....	8
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	10
4.1 De viktigaste förslagen	10
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	11
5 Alternativa handlingsvägar	13
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	13
5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater.....	13
6 Remissvar.....	14
7 Specialmotivering	15
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag.....	35
9 Ikraftträdande	35
10 Verkställighet och uppföljning	35
11 Förhållande till andra propositioner	35
11.1 Samband med andra propositioner	35
12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	36
LAGFÖRSLAG.....	40
Lag om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden	40

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Finland har sedan anslutningen till Europeiska unionen (EU) genomfört operativa program för utveckling av fiskerinäringen under finansieringsperioderna 1995–1999, 2000–2006, 2007–2013 och 2014–2020. Under de finansieringsperioder som omfattade åren 1995–2006 finansierades fiskerinäringen med medel ur Fonden för fiskets utveckling (FFU), som var en av EU:s strukturfonder. Då tillämpades förhöjda stödnivåer i Östra och Norra Finland, och finansieringen genomfördes som en del av omfattande regionalpolitiska målprogram. För resten av Finland fanns det ett strukturprogram för fiskerinäringen. Europeiska fiskerifonden (EFF), som togs i bruk 2007, var inte en strukturfond. Detta har bl.a. inneburit att ett enda operativt program har godkänts för fiskerinäringen i hela Finland, och samma stödnivåer och förutsättningar har följts i hela Fastlandsfinland. Under den senaste finansieringsperioden (2014–2020) utvidgades fondens verksamhetsområde till finansiering av åtgärder inom den integrerade havspolitikerna samt till finansiering av den fiskerikontroll och de program för insamling av uppgifter för fiskesektorn som den gemensamma fiskeripolitiken förutsätter. Åtgärderna finansierades tidigare genom Europeiska kommissionen.

I maj 2018 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till en flerårig budgetram för 2021–2027 och ett förslag till allmänna bestämmelser för sju fonder som förvaltas gemensamt. Senare fogades ytterligare en åttonde fond till förslaget. Europeiska kommissionen lade dessutom i juni 2018 fram ett förslag till lagstiftning som gäller Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden för programperioden 2021–2027. På den nationella förvaltningen av den Europeiska havs- och fiskerifond som användes under programperioden 2014–2020 har lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014) tillämpats.

För att den nationella förvaltningen av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden ska kunna organiseras under programperioden 2021–2027 behöver det utfärdas en lag om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Syftet med lagen är att säkerställa att stöden till utveckling av fiskerinäringen, finansiering av den gemensamma fiskeripolitiken och den integrerade havspolitikerna förvaltas och genomförs på behörigt sätt.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Kommissionen lade 2018 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 (U 67/2018 rd). Den föreslagna fonden ska ersätta den nuvarande Europeiska havs- och fiskerifonden och bilda ett finansieringsinstrument för EU:s havs- och fiskeripolitik under budgetramperioden 2021–2027. Rådet behandlade kommissionens förslag till förordning under Österrikes, Rumäniens, Finlands, Kroatens och Tysklands ordförandeskapsperioder. Under det rumänska ordförandeskapet tog rådet fram en partiell allmän riktlinje. Under Finlands ordförandeskapsperiod finlöpades rådets allmänna riktlinje och inleddes trepartsförhandlingar mellan EU:s institutioner. Under Kroatens ordförandeskap framskred förhandlingarna långsammare än väntat på grund av coronaepidemin. Under det tyska ordförandeskapet fortsatte trepartsförhandlingarna och man nådde ett preliminärt politiskt samförstånd

RP 114/2021 rd

mellan institutionerna om förslaget till förordning. I slutet av Portugals ordförandeskap 2021 är målet att förordningen ska godkännas slutgiltigt.

Länk till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004:<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1139&from=FI>

Länk till statsrådets U-skrivelse: https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/Kirjelma/Sidor/U_67+2018.aspx

När det gäller allmänna förordningen motsvarar situationen den som ovan har beskrivits i fråga om beredningen av förordningen om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Kommissionen lade 2018 fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering. Vid de interinstitutionella trepartsförhandlingarna om förslaget till förordning nåddes ett preliminärt politiskt samförstånd under det tyska ordförandeskapet. Förslaget till förordning antas sannolikt sommaren 2021.

Länk till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R1060&from=FI>

Länk till statsrådets U-skrivelse: https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sidor/U_78+2018.aspx

Tidtabellen för behandlingen av båda förordningarna har påverkats av förhandlingarna om Europeiska unionens fleråriga budgetram. Kommissionen lade fram ett förslag till flerårig budgetram i maj 2018 och därefter ett reviderat förslag i maj 2020. Sommaren 2020 enades Europeiska rådet om EU:s budget 2021–2027. Den fleråriga budgetramen antogs i december 2020.

Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid jord- och skogsbruksministeriet. Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program för Finland för perioden 2021–2027 har beretts i en separat arbetsgrupp. I arbetsgruppen ingick drygt 20 företrädare för andra ministerier och intressentgrupper, t.ex. organisationer inom fiskeri- och miljöbranschen. Arbetsgruppen har även behandlat utkastet till det nationella lagförslaget. Lagutkastet har dessutom behandlats i utvecklingsgrupperna för kommersiellt fiske, vattenbruk samt handel och förädling och i den nationella styrgruppen för finansiering av havspolitik. Lagförslaget har dessutom behandlats vid förvaltningens interna möten med de förmedlande organ som nämns i propositionen.

Beredningsunderlaget till regeringens proposition finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://mmm.fi/sv/projekt2?tunnus=MMM028:00/2019>

RP 114/2021 rd

Uppgifterna om arbetsgruppen för beredning av Europeiska havs- och fiskerifondens program för Finland 2021–2027 finns på adressen: <https://mmm.fi/sv/projekt2?tunnus=MMM019:00/2019>

Uppgifterna om styrgruppen för finansiering av havspolitikerna finns på adressen: <https://vnk.fi/sv/projektet?tunnus=Vnk101:00/2020>

Uppgifterna om utvecklingsgruppen för kommersiellt fiske finns på adressen: <https://mmm.fi/sv/projekt2?tunnus=MMM034:00/2017>

Uppgifterna om utvecklingsgruppen för vattenbruk finns på adressen: <https://mmm.fi/sv/projekt2?tunnus=MMM035:00/2017>

Uppgifterna om utvecklingsgruppen för beredning och saluföring av fisk finns på adressen: <https://mmm.fi/sv/projekt2?tunnus=MMM033:00/2017>

Propositionen har beretts utifrån de förordningsförslag som kommissionen lagt fram. Genomförandet av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samordnas av Europeiska kommissionen på motsvarande sätt som under programperioden 2014–2020. Fondens verksamhet och samordningen av fonden stöds av fondens förvaltningskommitté och en expertgrupp, vilka leds av kommissionen. I förvaltningskommittén och i expertgruppen är alla medlemsstater representerade. Därtill rapporterar medlemsstaterna regelbundet om genomförandet av de nationella programmen till kommissionen och ställer regelbundet informationsmaterial om de projekt som finansierats till kommissionens förfogande. Medlemsstaternas förvaltande myndigheter ordnar även möten där man sprider god praxis och främjar gemensamma åtgärder i syfte att öka fondens och de nationella programmens verkningfullhet.

Jord- och skogsbruksministeriet har i samband med beredningen av den föreslagna lagen hört landskapet Åland och samarbetar med landskapet Åland för att utarbeta ett gemensamt operativt program och genomföra administrativa arrangemang.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Den lagstiftning som gäller programperioden 2021–2027 grundar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*allmänna förordningen*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) nr 2017/1004 (*specialförordningen*).

Allmänna förordningen innehåller heltäckande bestämmelser om enhetlig förvaltning och enhetligt genomförande av olika fonder. Förordningen innehåller bestämmelser om bl.a. utnämning av nationella myndigheter, övervakningskommittén, lokala fiskeaktionsgrupper, innehållet i och godkännandet, förvaltningen och övervakningen av programmet samt om det informationssystem som används för förvaltningen av programmet och om rapporteringen mellan medlemsländerna och kommissionen. I allmänna förordningen fastställs de bidragsformer som ska tillämpas samt reglerna för stödberättigande utgifter. I allmänna förordningen fastställs också allmänna mål för fonderna, principerna för programplanering, allmänna principer för övervakning, utvärdering, kommunikation och synlighet samt regler för ekonomisk förvaltning,

RP 114/2021 rd

för inlämning och granskning av räkenskaper och för finansiella korrigeringar. Huruvida utgifterna är stödberättigande ska slås fast enligt de nationella bestämmelserna, om inte något annat föreskrivs i allmänna förordningen eller specialförordningen. En medlemsstat kan utöva prövningsrätt bl.a. i fråga om de stödformer som ska tillämpas.

Medlemsstaternas förvaltnings- och kontrollsystem ska uppfylla kraven och villkoren i allmänna förordningen. Allmänna förordningen anger nu på ett tydligare sätt de olika organens uppgifter och ansvar i fråga om dessa system. Det krävs inte längre på samma sätt som under programperioden 2014–2020 någon urvalsprocess avseende myndigheter eller anknytande revisionsrapporter från revisionsmyndigheten. I stället är avsikten att genom EU-reglerna främja att de befintliga förvaltnings- och kontrollsystemen bibehålls för att programmen snabbare ska kunna börja genomföras. Överenskommelser mellan den förvaltande myndigheten och de förmedlande organen ska fortsatt dokumenteras skriftligen. Utnämningsförfarandet för de förmedlande organen frångås, men medlemsstaterna ska ta fram en beskrivning av förvaltnings- och kontrollsystemet innan begäran om slutbetalning för det första räkenskapsåret läggs fram för kommissionen och senast den 30 juni 2023. Syftet är att öka mängden proportionella arrangemang inom förvaltnings- och kontrollsystemet. Syftet med de proportionella arrangemangen är att ge medlemsstater med låg felprocent i programmen möjlighet till ett nytt, förenklat förfarande för kontroll och revision av utgifterna.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i syfte att komplettera bestämmelserna om insatsrevisioner i artikel 79, bestämmelserna om förenklade kostnadsalternativ på unionsnivå i artikel 94 och bestämmelserna om finansiering som inte är kopplad till kostnader i artikel 95 samt för att ändra bilagorna i enlighet med artikel 113 (med undantag för bilagorna III, IV, XI, XIII, XIV, XVII och XXVI). I artikel 114 i allmänna förordningen föreskrivs det om utövande av delegeringen.

Specialförordningen kompletterar allmänna förordningen, och i den förordningen föreskrivs det huvudsakligen om de speciella krav som ställs på inriktandet av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens medel samt på målen, ansökningarnas godtagbarhet, stödberättigandet och användningen av medel. Specialförordningen kompletterar allmänna förordningen bl.a. i fråga om de innehållsmässiga kraven i programmet, så att det nationella program som gäller havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden utöver de innehållskrav som fastställs i allmänna förordningen också ska innehålla en SWOT-analys där man särskilt ska beakta de särskilda behoven hos småskaligt kustfiske.

Enligt specialförordningen grundar sig den nya Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden på fyra prioriteringar: 1) att främja hållbart fiske och att återställa och bevara akvatiska biologiska resurser, 2) att främja hållbar vattenbruksverksamhet och beredning och att saluföra fiskeri- och vattenbruksprodukter och därmed bidra till livsmedelstryggheten i unionen, 3) att möjliggöra en hållbar blå ekonomi i kust-, ö- och inlandsområden och främja utvecklingen av fiske- och vattenbrukssamhällen samt 4) att stärka den internationella världshavsförvaltningen och möjliggöra trygga, säkra, rena och hållbart förvaltade hav och oceaner. Det föreslås att 5,311 miljarder euro reserveras för medlemsstaterna, för s.k. delad förvaltning, och riktas till ovannämnda fyra prioriteringar och tekniskt stöd. Enligt bilaga V är Finlands andel ca 71,755 miljoner euro.

I specialförordningen fastställs för varje prioritering särskilda mål i enlighet med vilka medlemsstaterna kan rikta medel nationellt. Under programperioden 2014–2020 har de åtgärder som finansieras och de detaljerade villkoren för dessa avgränsats noggrant. Den nya förordningen är flexibla och möjliggör något mer nationellt handlingsutrymme i planeringen av de åtgärder som stöds. Det föreslås att medlemsstaterna själva ska fastställa de åtgärder i programmet som

RP 114/2021 rd

behövs för att målen ska uppnås. I specialförordningen finns bestämmelser om när ansökningarna kan godkännas och om åtgärder som inte är stödberättigande.

Inom ramen för fondens första prioritering, dvs. att främja hållbart fiske och att återställa och bevara akvatiska biologiska resurser, skulle åtgärder för att främja målen för den gemensamma fiskeripolitiken och åtgärder för att skydda och återställa den biologiska mångfalden och ekosystemet i vattenmiljön kunna finansieras på bred front. Däremot ska de åtgärder som har samband med fiskefartyg vara mycket begränsade. Stöd kan i begränsad utsträckning beviljas för det första förvärv av ett fiskefartyg som görs av en ung fiskare, för ersättning eller modernisering av en huvud- eller hjälpmotor i fartyg, för definitivt upphörande med fiskeverksamhet, dvs. stöd till skrotning av fiskefartyg, samt för kompensationer för begränsning av fisket av exceptionella orsaker. Dessa former av stöd föreslås även vara möjliga på insjöarna, med undantag av stödet till skrotning av fiskefartyg. Från denna prioritering som gäller fisket kan man dessutom finansiera myndighetsåtgärder i anslutning till fiskeövervakningen och insamling av uppgifter för fiskerisektorn. De möjligheter till stöd som gäller övervakningen och insamlingen av uppgifter ska förbli oförändrade. Till skillnad från tidigare ska inte någon öronmärkt finansiering anslås för övervakning och datainsamling, utan medlemsstaterna ska rikta minst 15 procent av programmets EU-finansiering till nämnda myndighetsåtgärder. Den första prioriteringen innehåller också bestämmelser om kompensation för extra kostnader med avseende på fiskeri- och vattenbruksprodukter i de yttersta randområdena av Europeiska unionen.

Den andra prioriteringen i förslaget gäller främjande av hållbar vattenbruksverksamhet och av beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter. Stödmöjligheterna förblir oförändrade. När det gäller beredning av fiskeriprodukter kan stöd beviljas andra företag än små och medelstora företag endast via finansiella instrument.

Den tredje prioriteringen i förslaget är att möjliggöra en hållbar blå ekonomi i kust-, ö- och inlandsområden och främja utvecklingen av fiske- och vattenbrukssamhällen. Finansieringen kan riktas med hjälp av en lokalt ledd utveckling. Lokalt ledd utveckling definieras närmare i allmänna förordningen. I specialförordningen inriktas den lokala utvecklingen på utnyttjandet av de möjligheter som den blå ekonomin erbjuder. De lokala utvecklingsstrategierna kan dock koncentrera sig på fiske eller vattenbruk eller i större utsträckning på att göra de lokala samhällena mångsidigare.

Den fjärde prioriteringen gäller hållbart förvaltade hav och oceaner. Inom ramen för detta är det möjligt att finansiera den marina forskningen, övervakningen av havsområden samt kustbevakningssamarbetet i fråga om de åtgärder som definieras närmare i specialförordningen. Under programperioden 2014–2020 avgränsades finansieringen av havspolitik inte noggrant. Under den föregående programperioden fanns det dessutom sådan öronmärkt finansiering för havspolitik som en medlemsstat inte kunde ändra på. Enligt förslaget ska en medlemsstat i fortsättningen fritt kunna rikta finansiering till främjandet av målen för fiskeri- och havspolitik, med undantag för fiskerikontrollen och insamlingen av data för fiskerisektorn på vilka en minimiandel på 15 procent tillämpas. Dessutom ska åtgärder för förvärv av det första fiskefartyget, motorbyte, säkerhet som ökar fiskefartygets bruttodräktighet, åtgärder för förbättring av arbetsförhållandena eller energieffektiviteten, stöd för skrotning av fartyg och tillfälligt upphörande med fiskeverksamhet, till vilka sammanlagt högst 6 miljoner euro eller 15 procent av en medlemsstats EU-finansiering kan riktas.

Det belopp som kommissionen direkt ska förvalta uppgår till 797 miljoner euro och medlen ska riktas i enlighet med de motsvarande fyra prioriteringarna. Den finansiering som kommissionen förvaltar används till genomförande av den gemensamma fiskeripolitiken bl.a. till främjande av utnyttjandet av vetenskapliga råd och data vid förvaltningen av och beslutsfattandet angående

fiskeresurser, utvecklande av samhällets fiskerikontroll, rådgivande nämnders funktion samt till internationella organisationers frivilliga bidrag som hänför sig till den gemensamma fiskeripolitiken, havspolitikerna och främjandet av den blå ekonomin. Den finansiering som direkt förvaltas av kommissionen riktas också på bred front till utvecklingen av havspolitikerna och en hållbar blå ekonomi. Finansiering kan användas till genomförande av havsområdesplaneringen, främjande av strategierna för och samarbetet kring havsbassänger, främjande av forskningen och innovationerna inom området för blå ekonomi samt till åtgärder i samband med övervakningen av havsområdena och havsområdenas säkerhet och den internationella förvaltningen av havsområdena. De nämnda finansieringsmålen motsvarar finansieringsmålen för den nuvarande finansieringsperioden.

Specialförordningen innehåller bestämmelser om delegering av befogenheter till kommissionen genom delegerade akter (utövande av delegeringen) och genomförandeakter (rådgivande förfarande och granskningsförfarande). Genomförandeakterna ska behandlas i den kommitté för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden som ska inrättas. Kommissionen ges befogenhet i specialförordningen att anta delegerade akter om precisering av tidpunkterna och återkravs-förfarandena i fråga om när ansökningar ska godkännas, om fastställande av beräkningen av extrakostnader för avlägsna områden och om ändring av indikatorerna i bilaga I. Kommissionen får anta genomförandeakter för att anta en årlig plan för den av kommissionen direkt förvaltade finansieringen, för att fastställa energieffektiv teknik i samband med förnyande av motorer, för att fastställa vilka allvarliga överträdelser av den gemensamma fiskeripolitiken som leder till att utbetalningar avbryts, för att avbryta betalningar och återkalla unionens finansieringsandel och för att precisera den övervakningsinformation som ska lämnas till kommissionen.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Unionens lagstiftning

Under programperioden 2014–2020 har åtgärderna inom fiskerinäringen och havspolitikerna finansierats med medel från Europeiska havs- och fiskerifonden. På Europeiska havs- och fiskerifonden tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011, nedan *EHFF-förordningen*. EHFF-förordningen innehåller bestämmelser om beviljande av stöd till fiskerinäringen, den finansiella ramen, det strategiska tillvägagångssättet samt det operativa programmet, förvaltningen, övervakningen av och tillsynen över det. På förvaltningen av fonden tillämpas dessutom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden.

I EHFF-förordningen för programperioden 2014–2020 föreskrivs det om sex prioriterade områden och det har varit möjligt att bevilja finansiering för förvaltningsåtgärder enligt målen för de prioriterade områdena. Prioriteringarna är följande:

1) främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat fiske,

RP 114/2021 rd

- 2) främjande av ett miljömässigt hållbart, resurseffektivt, innovativt, konkurrenskraftigt och kunskapsbaserat vattenbruk,
- 3) främjande av genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken,
- 4) ökning av sysselsättningen och den territoriella sammanhållningen,
- 5) främjande av saluföring och beredning,
- 6) främjande av den integrerade havspolitikens genomförande.

I EHFF-förordningen finns det detaljerade bestämmelser om de åtgärder som ska finansieras, och förordningen lämnar inte medlemsstaterna något större nationellt handlingsutrymme.

Det nationella genomförandet

På den nationella förvaltningen av Europeiska havs- och fiskerifonden under programperioden 2014–2020 tillämpades lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014), nedan EHFF-lagen, samt statsrådets förordning om stöd som beviljas ur Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program (1127/2015).

EHFF-lagen trädde i kraft den 1 januari 2015. Lagens syfte har varit att säkerställa att de stöd till utveckling av fiskerinäringen och havspolitikerna som medfinansieras av Europeiska havs- och fiskerifonden förvaltas och genomförs på behörigt sätt. EHFF-lagen innehåller bestämmelser om utarbetning, förvaltning och genomförande av ett operativt program som medfinansieras genom Europeiska havs- och fiskerifonden samt om beviljande, utbetalning, övervakning och kontroll av stöd. I lagen utses jord- och skogsbruksministeriet till förvaltningsmyndighet, attesterande myndighet och revisionsmyndighet för det operativa programmet. I lagen föreskrivs det också om bl.a. lokala fiskeaktionsgrupper och valet av dem samt om en övervakningskommitté.

Genom förordning av statsrådet har det utfärdats närmare bestämmelser om de förmedlande organens uppgifter, godtagbara kostnader, förenklade kostnadsalternativ, utvecklingsplaner och åtgärder som finansieras ur finansieringskvoten för fiskeaktionsgrupperna.

Det operativa program för Finland som godkänts genom beslut av kommissionen och som är förenligt med EHFF-förordningen innehåller riktlinjer för riktande av stöden. Jord- och skogsbruksministeriet har med stöd av 3 § i EHFF-lagen utfärdat anvisningar för närings-, trafik- och miljöcentralerna i syfte att säkerställa att det operativa programmet genomförs på ett enhetligt och effektivt sätt.

Det operativa programmet för Finland omfattar Åland. Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör förvaltningen och genomförandet av det operativa programmet i landskapet Åland till landskapets behörighet. Programmets offentliga finansiering uppgår till sammanlagt 140,9 miljoner euro. Av beloppet utgör Europeiska unionens finansieringsandel 74,4 miljoner euro, och Fastlandsfinlands andel 60,5 miljoner euro och landskapet Ålands andel 6,0 miljoner euro av den nationella finansieringsandelen. Jord- och skogsbruksministeriet och landskapet Åland har genom avtal kommit överens om genomförandet och förvaltningen av det operativa programmet.

I den inledande lagberedningsfasen ombads förvaltningen och den arbetsgrupp som bereder Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens nya program lämna in synpunkter. Den lagstiftning som gäller programperioden 2014–2020 ansågs i princip fungera väl, och det lades inte fram några förslag till större ändringar. Av EU-lagstiftningen följer inte heller något betydande behov av ändringar i den nationella lagstiftningen. Det större nationella handlingsutrymme som specialförordningen medför innebär ändringar i skrivandet av det nationella programmet och till vissa delar också ett behov att granska frågor som hör till området för den nationella lagstiftningen. Till exempel stödnivåerna för de projekt som finansieras har under programperioden 2014–2020 fastställts så att de är strängare än de specialvillkor som anges i EU-förordningen, men nu föreslås det att de ska inkluderas i den nationella lagstiftningen. Ett större behov att ändra den nationella lagstiftningen följer dock av att praxisen förenhetligas med andra statliga stöd som beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralerna. Därför har man strävat efter att förenhetliga lagstiftningen för programperioden 2021–2027 i så stor utsträckning som möjligt med statsunderstödslagen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Genom propositionen kompletteras kommissionens förslag om allmänna förordningen och specialförordningen. Förordningarna är till sin natur direkt tillämplig lagstiftning och kräver inte några separata åtgärder för att de ska träda i kraft nationellt, men en effektiv och transparent tillämpning av dem kräver reglering på det nationella planet som bl.a. definierar vilka myndigheter som är behöriga.

I propositionen fastställs de nationella myndigheter som Europeiska unionens förordningar förutsätter och föreskrivs om förfarandet för beviljande, utbetalning och återkrav av stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Propositionen går ut på att den handlingsmodell som tillämpades under programperioden 2014–2020 kvarstår i stort sett oförändrad, dock så att regleringen revideras i enlighet med Europeiska unionens mål och de nationella målen. I propositionen föreslås det att jord- och skogsbruksministeriet är den förvaltande myndighet och revisionsmyndighet som har ansvar för förvaltningen, övervakningen och revisionen av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program för Finland samt för redovisningsfunktionen i anslutning till programmet. De uppgifter som gäller redovisningsfunktionen motsvarar de uppgifter som den attesterande myndigheten haft under programperioden 2014–2020. Förmedlande organ är också fortsättningsvis närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) och närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (utvecklings- och förvaltningscentret). Det föreslås inga ändringar i behörigheten för eller arbetsfördelningen mellan NTM-centralerna och utvecklings- och förvaltningscentret när de verkar som förmedlande organ. I fråga om informationssystemet föreslås ett gemensamt personuppgiftsansvar som ännu inte ingick i lagstiftningen för programperioden 2014–2020. De ändringar som hänför sig till informationssystemet beror på att dataskyddslagstiftningen reviderats.

Jämfört med genomförandelagen för programperioden 2014–2020 föreslås i den aktuella lagen nya nationella bestämmelser som hänför sig till genomförande av samprojekt och de gemensamt personuppgiftsansvariga för informationssystemet. Till de nationella bestämmelserna hör dessutom de villkor som ställs på stödmottagaren och som man har haft för avsikt att förtydliga. Genom propositionen harmoniseras den nationella lagstiftningen i och med att förfaranden enligt statsunderstödslagen ska iaktas vid förvaltningen av stöd till den del Europeiska unionens lagstiftning möjliggör det. Det föreslås t.ex. inga särskilda bestämmelser om avbrytande av ut-

betalning av stöd, återkrav av stöd eller upphörande av utbetalning av stöd, eftersom statsunderstödslagen enligt förslaget ska iakttas till dessa delar. Endast den myndighet som ansvarar för dessa funktioner har utsetts. Under programperioden 2014–2020 föreskrevs det i lagen om informationssystemets innehåll och om offentliggörandet av uppgifter. I allmänna förordningen, specialförordningen och den EU-lagstiftning på lägre nivå som antagits på basis av dem definieras mera i detalj de uppgifter som ska samlas in och förvaras i det elektroniska systemet för datautbyte. I en av EU-förordningarna bestäms det också att vissa uppgifter ska publiceras på webbplatsen. Enligt artiklarna 38 och 39 i allmänna förordningen ska övervakningskommitténs medlemsuppgifter och den information som delats med övervakningskommittén offentliggöras på webbplatsen. Enligt artikel 49 i allmänna förordningen är uppgifter som offentliggörs bl.a. stödmottagarens namn, namnet på, tidpunkt för, syftet med och resultaten av den åtgärd som får stöd, platsen där åtgärden genomförs, de totala kostnaderna och uppgifter om unionens medfinansiering. Uppgifter om fysiska personers namn och om identifikationsnummer i registret över unionens fiskeflotta ska dock avföras två år efter det att de har offentliggjorts. I artikel 82 i allmänna förordningen föreskrivs det att den förvaltande myndigheten ska se till att alla verifikat som rör en insats som får stöd bevaras under fem år räknat från den 31 december det år då den förvaltande myndigheten gjorde den sista utbetalningen till understödstagaren. Återkrav kan dock verkställas till och med när tio år har förflutit från den sista utbetalningen. Av denna anledning ska uppgifterna bevaras en längre tid än de fem år som nämnts ovan. De handlingar som uppkommer i webbtjänsten Hyrrä arkiveras i Livsmedelsverkets elektroniska arkiv. Behandlingen av uppgifterna i handlingar sker i Hyrrä, där arkivets ärenden, åtgärder och elektroniska handlingar bildas automatiskt när behandlingen av ärendet framskrider. Arkivverket har med stöd av 8 § i arkivlagen (831/1994) meddelat beslut (AL/18189/07.01.01.03.02/2014) om handlingar som ska bevaras varaktigt i informationssystemet Hyrrä och i det elektroniska arkivet. Till denna del är det inte nödvändigt att föreskriva särskilt om förvaring av uppgifter. Det anses vara nödvändigt att föreskriva om gemensamt personuppgiftsansvariga för att skapa klarhet i situationen med avseende på den reviderade dataskyddslagstiftningen. Vid beredningen av propositionen har man också övervägt ett sådant alternativ där endast jord- och skogsbruksministeriet är personuppgiftsansvarig och de övriga myndigheter som deltar i genomförandet av programmet endast är personuppgiftsbiträden. Gemensamt personuppgiftsansvar ansågs dock vara det bästa alternativet.

Av propositionen framgår det när EU-lagstiftningen eller de nationella behoven förutsätter att avvikelser görs från statsunderstödslagen. Dessutom görs vissa små ändringar jämfört med programperioden 2014–2020. Exempelvis den nationellt fastslagna gränsen för stödets minimibelopp slopas och stöd kan i fortsättningen också beviljas kommersiella fiskare som hör till grupp II. Syftet med ändringen är särskilt att utvidga möjligheterna till stöd till nya fiskare.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Konsekvenser för statsfinanserna och förvaltningen

Propositionen har inga direkta konsekvenser för statsbudgeten. Genom den föreslagna lagen utfärdas bestämmelser om beviljandet och förvaltningen av stöd som betalas ut inom ramen för Finlands program som baserar sig på Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Programmets EU-finansiering för programperioden 2021–2027, som kommer från Europeiska unionen och finska staten, bestäms i den EU-förordning som gäller fonden. Enligt förordningen uppgår Finlands finansieringsandel till 71,755 miljoner euro. I budgetpropositionen för 2021 har under moment 30.40.62 (Främjande av fiskerinäringen) budgeterats sammanlagt 9,205 miljoner euro i nationell finansiering och 11,108 miljoner euro i EU:s medfinansiering.

RP 114/2021 rd

Propositionen bedöms inte i någon betydande grad ändra det nuvarande system som har använts för förvaltningen av stöd från Europeiska havs- och fiskerifonden. Det uppskattas att arbetsbördan för dem som sköter myndighetsuppgifterna i fråga om förvaltningen av de stöd som ingår i Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden förblir ungefär på nuvarande nivå.

Konsekvenser för företagen

Propositionen har indirekta konsekvenser för verksamhetsförhållandena, förutsättningarna för företagsamhet och verksamheten för företagen inom fiskerinäringen. Företagens materiella och immateriella investeringar främjas och fiskeribranschens konkurrenskraft och verksamhetsmöjligheter förbättras med hjälp av de stöd som propositionen gäller. De stöd som beviljas i enlighet med propositionen riktas i huvudsak till mikroföretag samt små och medelstora företag. Stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden beviljas enligt stödnivåer som är enhetliga i hela Fastlandsfinland. De processer som hänför sig till ansökan om och beviljande av stöd förblir nästan oförändrade jämfört med programperioden 2014–2020 och propositionen har även därför ringa konsekvenser för företagets verksamhet. En övergång till ett elektroniskt ansökningsförfarande kan medföra utmaningar för vissa aktörer, men samtidigt förbättras det elektroniska systemets användbarhet och tillgänglighet, varvid ansökningsförfarandet kommer att förenklas.

Konsekvenser för miljön

Förslaget bedöms inte ha några direkta konsekvenser för miljön, eftersom det gäller förfaranden som hänför sig till förvaltningen av finansieringen av fiskerifonden samt till förfaranden för ansökan om och beviljande av stöd. Propositionen bedöms dock ha indirekta konsekvenser för miljön. Mer detaljerade bedömningskriterier och prioriteringar i fråga om stöden för fiskerinäringen ska fastställas i programmet och i grunderna för urvalet. Målet med grunderna kommer sannolikt att vara att främja de positiva miljökonsekvenserna av den näringsverksamhet som stöds och minimera de negativa miljökonsekvenserna av den. Programmet kommer att göra det möjligt att bevilja stöd för många åtgärder som har positiv inverkan på miljön. När det gäller fiske kan man t.ex. stödja fiskarnas deltagande i miljöinsatser och olika viktiga restaureringar som avser fiskerinäringen. Genom att rikta stöden kan man söka lösningar också på de problem som sälarna orsakar det kommersiella fisket och därigenom främja samordningen av näringsverksamheten med miljöskyddet. I fråga om vattenbruk kan man stödja utvecklingsarbetet för att ytterligare minska sektorns miljökonsekvenser och investeringar i exempelvis odling i cirkulerande vatten och odling på öppet hav. När det gäller havspolitik kan stöd ges bl.a. till behandling och användning av information som gäller bevakning av havsområden och den marina miljöns tillstånd med syftet att förbättra den marina forskningen. I programmet för insamling av uppgifter för fiskerisektorn, som finansieras genom programmet, samlas information om biologiska och ekonomiska frågor i anslutning till fiskerinäringen, och genom finansieringen av fiskekontroll säkerställs det att reglerna följs och att fisket således är hållbart. Programmet ska bli föremål för en bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (en så kallad strategisk miljöbedömning).

Könsrelaterade konsekvenser

Havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens stödsystem är icke-diskriminerande med avseende på stödmottagarens kön, och både män och kvinnor som arbetar inom fiskerinäringen är berättigade till stöd på lika grunder. Lagförslaget bedöms inte ha några konsekvenser för jämställdheten mellan män och kvinnor.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Det är viktigt att det stiftas en lag med avseende på genomförandet av fonden. EU-förordningarna lämnar nationellt handlingsutrymme när det gäller att fastställa vilka åtgärder som ska stödjas, arbetsfördelningen mellan stödmottagarna och myndigheterna, myndigheternas förfaranden samt användningen av finansieringsinstrument. Bestämmelser om myndigheternas uppgifter och om de villkor som gäller för stödmottagare ska utfärdas genom lag. I EU-förordningarna fastställs strukturen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program. Vid beredningen av propositionen har syftet varit att se till att överlappande bestämmelser i EU-förordningarna, det nationella programmet och lagen undviks. När man dessutom beaktar de frågor som ska regleras på lagnivå finns det i praktiken inga andra genomförandealternativ än att stifta en ny lag om havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Europeiska havs- och fiskerifondens förvaltningsstruktur har varit etablerad redan under flera programperioder, och även nu föreslås det endast mindre ändringar.

Om en lag inte stiftas innebär det att de skyldigheter som slagits fast i EU-förordningarna och som gäller genomförandet av fonden inte kan fullgöras. Att ändra den gällande nationella lagen om Europeiska havs- och fiskerifonden är inte i praktiken ett alternativ, eftersom programperioderna delvis överlappar varandra och projekt som inletts under den föregående perioden fortfarande pågår när den nya perioden inleds. Det skulle vara komplicerat att ändra lagen så att överlappningarna kan beaktas.

5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater

Alla medlemsstater har sådana nationella bestämmelser med anknytning till Europeiska havs- och fiskerifonden som kompletterar EU-förordningarna. Det förekommer dock skillnader i förvaltningen och genomförandet av fondernas program framför allt i fråga om vilka myndigheter som är ansvariga myndigheter för fonderna samt i fråga om hur och på vilken nivå det föreskrivs nationellt om förvaltningen och genomförandet av fonderna.

Estland har under programperioden 2014–2020 i huvudsak genomfört lagstiftningen på ett mycket liknande sätt som Finland. Utöver ett operativt program och andra strategidokument (såsom vattenbruksstrategin) finns det i Estland en speciallag som styr verksamheten. Dessutom har det utfärdats många författningar på ministeriernivå. Utöver dessa finns det många allmänna lagar i Estland som styr förvaltningens verksamhet. Alla författningar som styr havs- och fiskerifondens verksamhet finns på jordbruksministeriets webbplats: <https://www.agri.ee/et/eesmargid-tegevused/euroopa-merendus-ja-kalandusfond-emkf-2014-2020>

I Sverige regleras havs- och fiskerifondens stöd inte bara genom ett operativt program utan även genom nationella lagar samt författningar som utfärdats av Jordbruksverket. Bestämmelserna finns tillgängliga enligt stödform på Jordbruksverkets webbplats: <https://jordbruksverket.se/stod/fiske-och-vattenbruk>.

Danmark har också en egen nationell lag om havs- och fiskerifonden (Bekendtgørelse af lov om Hav- og Fiskerifonden) samt en verkställighetsbestämmelse som gäller stöd till fiskeri, natur och miljö (Bekendtgørelse om tilskud til fiskeri, natur og miljø), vilka finns på webbplatsen <https://www.retsinformation.dk/>.

6 Remissvar

Regeringens proposition med förslag till lag om Europeiska havs- och fiskerifonden var på remiss 3.7–17.8.2020. Det kom in sammanlagt 17 remissvar inom utsatt tid. Inom utsatt tid kom det yttranden från försvarsministeriet (lagberednings- och rättsenheten), utvecklings- och förvaltningscentret, Kymmenedalens förbund, kommunikationsministeriet, Österbottens förbund-Pohjanmaan liitto, Egentliga Finlands förbund, närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, Centralförbundet för Fiskerihushållning, Mellersta Österbottens förbund, närings-, trafik- och miljöcentralen i Norra Österbotten, Leader Sepra (ESKO-fiskerigruppen), Satakuntaförbundet, Leader Ravakka (Bottenhavet-Pyhäjärvi fiskeaktionsgrupp), Finlands naturskyddsförbund, justitieministeriet (avdelningen för demokrati och offentlig rätt), inrikesministeriet och miljöministeriet. Efter det att tidsfristen gått ut kom det in yttranden från Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL-Finlands Yrkesfiskarförbund FYFF ry och finansministeriet.

I utlåtandetjänsten begärdes yttranden om lagförslaget enligt kapitel samt om de öppna textfälten i regeringens proposition generell. Allmänt taget ansågs det att regeringens proposition har beretts väl och på ett heltäckande sätt. I paragraferna och motiveringen fanns det dock fortfarande vissa frågor som bör beaktas. Särskilt följande fyra helheter lyftes fram i flera yttranden: definitionen av övervakningskommitténs och de lokala fiskeaktionsgruppernas offentliga förvaltningsuppgifter, den myndighet som svarar för avbrytande av utbetalningar samt för återkrav, villkor som ställs på fiskare för att stöd ska beviljas samt paragraferna om informationssystemen. Utöver dessa frågor kräver motiveringen till regeringspropositionen preciseringar i synnerhet när det gäller det nationella handlingsutrymme som justitieministeriet lyfte fram samt övergången till enbart ett elektroniskt ansökningsförfarande.

I lagförslaget definierades övervakningskommitténs och de lokala fiskeaktionsgruppernas samtliga uppgifter som offentliga förvaltningsuppgifter. Att definiera offentliga förvaltningsuppgifter är inte helt entydigt, och utifrån responsen preciserades formuleringen av de paragrafer som gäller dessa aktörer.

Enligt förslaget hade arbetsuppgifter som gäller att avbryta utbetalningar samt återkrav överförts från utvecklings- och förvaltningscentret till den myndighet som beviljar stödet, nämligen NTM-centralen. Utifrån utvecklings- och förvaltningscentrets yttrande och efter den diskussion som fördes med dessa myndigheter efter remissbehandlingen beslutade man fortsätta på samma sätt som under programperioden 2014–2020, det vill säga att utvecklings- och förvaltningscentret också i fortsättningen är den myndighet som svarar för uppgifter som gäller återkrav och avbrytande av utbetalningar. Till denna del ändrades lagförslaget.

Investeringsstödet till fiskare var i lagförslaget avsett endast för fiskare i grupp I. Flera remissinstanser uttryckte dock oro över en eventuell höjning av den nedre gräns för momsskyldighet som hänför sig till definitionen av fiskare i grupp I under denna regeringsperiod och över dess inverkan på stödmottagarna. För att en eventuell höjning av den nedre gränsen för momsskyldigheten skulle kunna beaktas i lagen, ändrades förslaget så att också fiskare i grupp II kan få stöd. På detta sätt ville man också göra det möjligt att bättre stödja fiskare som inleder sin verksamhet. Vid beviljandet av stöd ska dock också andra villkor som uppställts för stödmottagaren beaktas, såsom tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att genomföra projektet samt skyldigheten att svara för att den understödda verksamheten fortsätter efter projektets slut. Dessa villkor gör att investeringsstöden till fiskare inriktas till kommersiell och ekonomiskt lönsam verksamhet.

När det gäller informationssystemet ansåg remissinstanserna att det är bra att Hyrrä-systemet bevaras och vidareutvecklas. Remissinstanserna insåg behovet av att helt och hållet övergå till

ett elektroniskt ansökningsförfarande, och många såg fördelar med detta. Remissinstanserna fäste dock vikt vid behovet av rådgivning och vägledning. Paragraferna om informationssystemen förtydligades när det gäller bestämmelserna om kraven på gemensamt personuppgiftsansvariga. I lagförslaget slopades dessutom paragrafen om offentliggörande av uppgifter, eftersom den ansågs vara en upprepning av EU-lagstiftningen. Till övriga delar har yttrandena beaktats genom att vissa tekniska korrigeringar gjorts i lagförslaget och genom att de paragrafspecifika motiveringarna precisats.

7 Specialmotivering

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen föreskrivs det om lagens tillämpningsområde. Den föreslagna lagen ska tillämpas på utarbetande och tillämpning av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens nationella program för perioden 2021–2027, om inte något annat följer av Europeiska unionens lagstiftning. Lagen ska även tillämpas på skötseln av alla uppgifter i anknytning till planering, förvaltning och styrning av samt rapportering om genomförandet av programmet samt på sådana uppgifter i anknytning till utvärdering, övervakning, kontroll och genomförande av programmet som är nödvändiga för att programmet kan genomföras effektivt och i enlighet med bestämmelserna. Det föreslås att lagen ska tillämpas på genomförandet av programmet vid ansökan, beviljande, utbetalning, inspektion och återkrav av stöd. Ett villkor för beviljande av stöd är att ett tillräckligt anslag i statsbudgeten står till förfogande.

Enligt artikel 8.1 i förordningen om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden ska varje medlemsstat utarbeta ett enda operativt program för att genomföra de prioriteringar som unionen ska medfinansiera genom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Därför ska programmets geografiska tillämpningsområde omfatta hela Finlands territorium, dvs. också landskapet Åland. Programmets innehåll ska samordnas mellan Fastlandsfinland och Åland. Landskapet Åland ska vara representerat också i övervakningskommittén för programmet. Enligt 18 § 16 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om fiske och styrning av fiskerinäringen liksom också i fråga om andra åtgärder som berättigar till stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och som hänförs till t.ex. till miljövård, båttrafik eller näringsverksamhet och främjande av sysselsättningen. Den integrerade havspolitikerna omfattar sådana åtgärder som berättigar till stöd från fonden och som gäller exempelvis försvars- och gränsbevakningsväsendet och för vars del riket enligt 27 § i självstyrelselagen har lagstiftningsbehörighet. För förvaltningen och genomförandet av programmet i landskapet Åland svarar landskapet i enlighet med självstyrelselagen, och denna lag ska inte tillämpas i landskapet Åland. I 59 b § 3 mom. i självstyrelselagen föreskrivs det att om medlemsstaterna enligt gemenskapsrätten i ett sådant fall där både landskapet och riket har behörighet får utse endast en förvaltningsmyndighet, utser riket denna myndighet. När denna myndighet fattar ett beslut som annars skulle höra till landskapets behörighet, ska beslutet fattas i enlighet med landskapsregeringens ståndpunkt. Enligt 32 § i självstyrelselagen kan förvaltningsrätten med landskapsregeringens samtycke överföras mellan riket och landskapet genom förordning. En sådan överenskommelseförordning har varit praxis inom landsbygdsfonden och EU-fonderna inom området för inrikes frågor. För programperioden 2021–2027 föreslås det att en överenskommelseförordning ska utarbetas också inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Beredningen med landskapet Åland pågår fortfarande när denna regeringsproposition bereds.

I 2 mom. förtydligas lagens förhållande till unionslagstiftningen genom att de förordningar av Europaparlamentet och rådet som nationellt sett är direkt tillämpliga räknas upp. Dessa förordningar preciseras och kompletteras genom denna lag till de delar där förordningarna behöver nationella bestämmelser och medger nationellt handlingsutrymme. Förordningarna är Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/xxx om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning samt Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (*allmänna förordningen*) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004 (*specialförordningen*).

I paragrafens 3 mom. föreslås det en hänvisning till statsunderstödslagen. I sådana fall då det i allmänna förordningen, specialförordningen eller den föreslagna lagen finns en specialbestämmelse som gäller en viss omständighet ska denna tillämpas i stället för statsunderstödslagen. Specialbestämmelserna är huvudsakligen baserade på Europeiska unionens lagstiftning. Eftersom paragrafen ska innehålla en hänvisning till statsunderstödslagen ska i lagen strykas de paragrafer som fanns där under programperioden 2014–2020 och som gäller upplysnings- och biståndsskyldighet, återbetalning av stöd och återkrav av stöd, förrättande av inspektion samt ändringssökande. På detta sätt skapas klarhet i den lag som ska stiftas och samordnas praxisen i fråga om andra understöd som närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar. Det ska inte längre föreskrivas särskilt om ändringssökande, eftersom bestämmelserna om ändringssökande i statsunderstödslagen och förvaltningslagen ska tillämpas. Ändringssökandet ändras således jämfört med programperioden 2014–2020, så att det ska vara möjligt att begära omprövning av beslut som fattats av närings-, trafik- och miljöcentraler och närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och skogsbruksbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, vilka är statsbidragsmyndigheter. Jord- och skogsbruksministeriets beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

2 kap. Myndigheter och andra organ

2 §. Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om jord- och skogsbruksministeriets uppgifter i samband med genomförandet av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens nationella program. I motsats till den gällande lagstiftningen har jord- och skogsbruksministeriets ansvar i dess helhet samlats i en enda paragraf (med undantag för det mer detaljerade ansvaret i fråga om informationssystemet), och exempelvis bestämmelser om revisionsmyndigheten ska inte utfärdas i en separat paragraf. Jord- och skogsbruksministeriets ansvar förblir i stort sett oförändrat jämfört med programperioden 2014–2020.

Det föreslås i 1 mom. att ministeriet enligt artikel 71 i allmänna förordningen ska vara förvaltande myndighet och oberoende revisionsmyndighet för ett program. Uppgifterna som förvaltande myndighet ska skötas av jord- och skogsbruksministeriets naturresursavdelning på samma sätt som under programperioden 2014–2020. Jord- och skogsbruksministeriets enhet för intern revision ska vara revisionsmyndighet på motsvarande sätt som under programperioden 2014–2020. Enligt 1 mom. 1 punkten ska ministeriet svara för utarbetandet av programmet och av ändringar i det och för planeringen av genomförandet av programmet. Enligt artikel 21 i allmänna förordningen och artikel 8 i specialförordningen ska medlemsstaterna utarbeta ett operativt program för att genomföra fonden. Programmets innehåll definieras i allmänna förordningen. Enligt 1 mom. 2 punkten ska ministeriet svara för lämnande av förslag om ändringar av liten betydelse i programmet till Europeiska kommissionen för godkännande. Bestämmelsen

utgör ett undantag från 3 § 10 punkten i reglementet för statsrådet där det föreskrivs att förslag till Europeiska unionens regional- och strukturpolitiska program för Finland godkänns vid statsrådets allmänna sammanträde. Ändringar av liten betydelse är exempelvis ändringar av teknisk natur och sådana ändringar som inte innebär någon ändring av programmets riktlinjer av principiell natur. Som ändringar av liten betydelse skulle kunna betraktas t.ex. ändringar av indikatorer som används vid övervakningen av programmet. Enligt 1 mom. 3 punkten ska ministeriet svara för planeringen av användningen av medlen för programmet och beredningen av fördelningen av medlen mellan de aktörer som sköter de uppgifter som avses i denna lag. Med detta avses särskilt ansvaret för budgeteringen av programmets offentliga medel och för beredningen i anslutning till statsrådets beslut med vilket unionens och statens medfinansiering för programmet delas ut till de förmedlande organen. Ministeriet ska dessutom svara för bl.a. allokeringen av medel till lokala fiskeaktionsgrupper och till olika åtgärder inom ramen för planen för finansiering av programmet. Enligt 1 mom. 4 punkten ska ministeriet svara för att den finansieringsandel som Europeiska unionen svarar för inom programmet och som gäller landskapet Åland anvisas Ålands landskapsregering. Enligt 1 mom. 5 punkten ska ministeriet svara för skötseln av den förvaltande myndighetens uppgifter enligt artikel 72 i allmänna förordningen. Den förvaltande myndighetens uppgifter är huvudsakligen desamma som under programperioden 2014–2020. Den förvaltande myndigheten ska ansvara för förvaltningen av programmet, med syftet att programmets mål ska uppnås. Den förvaltande myndigheten ansvarar bland annat för att urvalskriterier och urvalsförfaranden ställs upp i enlighet med artikel 73 i allmänna förordningen. Den förvaltande myndigheten ansvarar dessutom för uppgifter med anknytning till förvaltningen av programmen i enlighet med artikel 74 i allmänna förordningen, för stödet till övervakningskommitténs arbete enligt artikel 75 i allmänna förordningen samt för övervakningen av förmedlande organ. Den förvaltande myndigheten svarar också för att de uppgifter om varje projekt som behövs för övervakning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller och revisioner registreras och lagras i ett elektroniskt system för datautbyte samt för att uppgifternas säkerhet, integritet och konfidentialitet och autentisering av användarna säkerställs. Förvaltningens inspektioner, det vill säga att bekräfta utgifterna, ska grunda sig på risker och stå i rätt förhållande till de risker som konstaterats på förhand. Den förvaltande myndigheten ansvarar också för öppenheten i genomförandet av fonderna och kommunikationen om programmen. Närmare bestämmelser om den finns i artikel 49 i allmänna förordningen. Enligt 1 mom. 6 punkten ska ministeriet svara för skötseln av uppgifter inom redovisningsfunktionen som anges i artikel 76 i allmänna förordningen. Enligt artikel 72.2 i allmänna förordningen kan den förvaltande myndigheten svara för redovisningsfunktionen eller anförtro den till ett annat organ. Om uppgiften anförtros ett annat organ ska det andra organet vara ansvarig myndighet. Redovisningsfunktionen kommer att vara placerad i styrnings- och ekonomienheten vid jord- och skogsbruksministeriets förvaltnings- och utvecklingssektor på samma sätt som funktionen som attesterande myndighet under programperioden 2014–2020. Redovisningsfunktionens uppgifter motsvarar huvudsakligen den tidigare attesterande myndighetens uppgifter. Den viktigaste skillnaden är att redovisningsfunktionen enligt artikel 76 i den allmänna förordningen inte har rätt att göra inspektioner på stödmottagarnivå, vilket den attesterande myndigheten tidigare har haft rätt till. Förvaltnings- och övervakningssystemet har till denna del förenklats och eventuella överlappande funktioner har avskaffats så att risken kan minskas för att stödmottagarna utsätts för överlappande inspektioner på olika nivåer. En av de viktigaste uppgifterna för redovisningsfunktionen är bl.a. att utfärda och skicka betalningsansökningar till Europeiska kommissionen i enlighet med artiklarna 91 och 92 i allmänna förordningen samt att upprätta räkenskaperna i enlighet med artikel 98 och registrera alla delar av räkenskaperna i ett elektroniskt system. Den förvaltande myndighetens uppgifter och redovisningsfunktionens uppgifter vid ministeriet ska hållas åtskilda från varandra i enlighet med artikel 71.4 i allmänna förordningen och med iakttagande av principen om sund ekonomisk förvaltning. Enligt 1 mom. 7 punkten ska ministeriet svara för skötseln av revisionsmyndighetens uppgifter enligt artikel 77 i allmänna förordningen. Den väsentligaste skillnaden i revisionsmyndighetens uppgifter jämfört med programperioden

2014–2020 är att det inte längre krävs anknyttande revisionsrapporter eller revisionsuttalanden i samband med urvalsprocessen avseende myndigheter. Revisionsmyndighetens viktigaste uppgift är att genomföra systemrevisioner, insatsrevisioner och räkenskapsrevisioner i syfte att ge Europeiska kommissionen en oberoende försäkran om att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar effektivt och att utgifterna i de räkenskaper som lämnas till kommissionen är lagliga och korrekta. Revisionsarbetet ska genomföras i enlighet med internationellt godkända revisionsstandarder. Revisionsmyndigheten ska också årligen lämna kommissionen ett revisionsuttalande och en revisionsrapport på motsvarande sätt som under programperioden 2014–2020. Revisionsmyndigheten ska dessutom utarbeta en inspektionsstrategi som grundar sig på en riskbedömning där man beaktar beskrivningen av programmets förvaltnings- och övervakningssystem och som täcker systeminspektioner och projektinspektioner. Revisionsmyndigheten ska beakta principerna om en enda revision enligt artikel 80 i allmänna förordningen som ett sätt att undvika överlappande revisioner som utförs av olika revisionsmyndigheter för det projekt som finansieras. Dessutom ger de utökade proportionella arrangemangen enligt artiklarna 83 och 84 i allmänna förordningen revisionsmyndigheten en möjlighet att minska antalet revisioner. Ett väsentligt krav för att få tillämpa de förenklade arrangemangen är att kommissionen i sina offentligt gjorda årliga verksamhetsrapporter för de två föregående åren har bekräftat att programmets förvaltnings- och kontrollsystem fungerar effektivt och att den totala felprocenten för varje år ligger under 2 procent.

I paragrafens 2 mom. föreslås det att i syfte att säkerställa att programmet genomförs enhetligt och effektivt styr och övervakar jord- och skogsbruksministeriet närings-, trafik- och miljöcentralerna, utvecklings- och förvaltningscentret och de lokala fiskeaktionsgrupperna när dessa utför uppgifter som avses i denna lag. Jord- och skogsbruksministeriet ska ha möjlighet att ge anvisningar för att säkerställa att enhetliga förfaranden och likabehandling av stödmottagarna inom olika regioner förverkligas när förmedlande organ eller lokala fiskeaktionsgrupper sköter de uppgifter som förvaltningsmyndigheten har ålagt dem. Jord- och skogsbruksministeriet ska genom anvisningar och utbildning också i övrigt säkerställa att tillämpningspraxisen i samband med beviljandet av stöd inte leder till sådan särbehandling av dem som ansöker om stöd hos närings-, trafik- och miljöcentralerna och inom områdena för olika lokala fiskeaktionsgrupper som strider mot jämlikhetsprincipen i 6 § i grundlagen. Jord- och skogsbruksministeriet ska dessutom sträva efter att säkerställa att förvaltnings- och kontrollsystemen fungerar exempelvis genom administrativa styrningsbesök på närings-, trafik- och miljöcentralerna.

3 §. Övervakningskommitté. I paragrafen föreslås det bestämmelser om en övervakningskommitté som ska övervaka genomförandet av programmet. Bestämmelser om övervakningskommittén föreslås i 1 mom. Bestämmelser om kommitténs uppgifter och sammansättning finns i artiklarna 38–40 i allmänna förordningen. Övervakningskommittén ska tillsammans med förvaltningsmyndigheten övervaka hur programmet framskrider och hur målen uppnås. Övervakningskommittén ska också godkänna de urvalskriterier som tillämpas i programmet, fondernas prestationsrapporter samt utvärderingsplanen och betydande förändringar i programmet. En övervakningskommitté ska inrättas enligt artikel 38 i allmänna förordningen inom tre månader efter det att medlemsstaten underrättades om beslutet om godkännande av programmet. Övervakningskommittén ska tillsättas av statsrådet på samma sätt som för programperioden 2014–2020. Dessutom utser statsrådet kommitténs ordförande. Jord- och skogsbruksministeriet kan besluta om ändringar som gäller ledamöterna i kommittén. Övervakningskommittén ska också kunna kalla experter till kommittén.

I paragrafens 2 mom. konstateras det att när övervakningskommittén sköter offentliga förvaltningsuppgifter ska de allmänna förvaltningslagarna tillämpas. Vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter enligt 124 § i grundlagen ska garantier för en god förvaltning beaktas. En av

dem är offentlighetsprincipen. Enligt 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet gäller vad som föreskrivs om en myndighet även sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som utövar offentlig makt och som enligt en lag, en bestämmelse eller en föreskrift som meddelats med stöd av en lag eller en förordning utför ett offentligt uppdrag. Enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska lagen i fråga tillämpas endast till den del det är fråga om utövning av offentlig makt. Av denna anledning föreslås i 2 mom. en specialbestämmelse om tillämpning av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Lagen ska tillämpas vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter oberoende av om det är fråga om utövning av offentlig makt eller inte. I 2 mom. föreslås dessutom bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar.

4 §. Förmedlande organ och statsbidragsmyndigheter. Den förvaltande myndigheten färentligt artikel 71.3 i allmänna förordningen ange ett eller flera organ som ska utföra vissa uppgifter under myndighetens ansvar. Om dessa myndigheter används benämningen förmedlande organ. Överenskommelser mellan den förvaltande myndigheten och de förmedlande organen ska dokumenteras skriftligen. Enligt paragrafens 1 mom. ska närings-, trafik- och miljöcentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret vara förmedlande organ. Det föreslås dessutom att nämnda aktörer även ska vara statsbidragsmyndigheter enligt statsunderstödslagen. Enligt 4 § 1 punkten i statsunderstödslagen avses med statsbidragsmyndighet den myndighet till vars uppgifter ärenden som gäller statsunderstödet i fråga hör enligt lagstiftningen. Enligt 2 mom. svarar varje förmedlande organ inom sitt verksamhetsområde för de uppgifter som anknyter till beviljande, utbetalning och övervakning av stöd. Till de förmedlande organen överförs således från den förvaltande myndighetens uppgifter de uppgifter som hänför sig till urvalet av insatser enligt artikel 73.2 och 73.3 i allmänna förordningen samt de uppgifter som hänför sig till kontroll av projekt enligt artikel 74.1 a-d. Närings-, trafik- och miljöcentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret har varit förmedlande organ också under programperioden 2014–2020 och närmare bestämmelser om de uppgifter som överförs till dem finns i statsrådets förordning om stöd som beviljas ur Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program (1127/2015).

5 §. Lokal fiskeaktionsgrupp. En lokal fiskeaktionsgrupp ska i enlighet med artikel 33 i allmänna förordningen svara för genomförandet och övervakningen av samt informationen om den lokala strategi för utveckling av regionen som gruppen utarbetat. Enligt allmänna förordningen hör det till den lokala aktionsgruppens uppgifter bl.a. att främja de lokala aktörernas utvecklingskapacitet, införa ett urvalsförfarande och objektiva kriterier för urval, svara för valet av insatser, övervaka genomförandet av strategin och genomföra utvärderingar kopplade till strategin. Eftersom den lokala aktionsgruppens uppgifter direkt fastställs i förordningen finns det inte något behov att i en nationell lag föreskriva om lokala aktionsgruppers uppgifter på motsvarande sätt som i den lagstiftning som gäller programperioden 2014–2020. I 1 mom. föreslås det bestämmelser om behörighetsvillkoren för en lokal fiskeaktionsgrupp. En lokal fiskeaktionsgrupp ska ha tillräckliga funktionella och administrativa förutsättningar för att den ska kunna sköta de uppgifter som i lagstiftning ålagts den. Tillräckliga funktionella och administrativa förutsättningar säkerställs när den lokala fiskeaktionsgruppen eller den aktör som administrerar gruppen är en registrerad förening. De förvaltande myndigheterna ska enligt allmänna förordningen säkerställa att de lokala aktionsgrupperna antingen väljer en partner inom gruppen som samordnande partner i administrativa och ekonomiska frågor, eller att de tillsammans bildar en lagligt etablerad gemensam struktur. Det kan antas att redan verksamma grupper som har förvalts av landsbygdsfondens Leadergrupper ansöker om att få bli lokala fiskeaktionsgrupper under den kommande perioden. Leadergrupperna är registrerade föreningar.

I paragrafens 2 mom. konstateras det att när de lokala fiskeaktionsgrupperna sköter offentliga förvaltningsuppgifter ska de allmänna förvaltningslagarna tillämpas. Vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter enligt 124 § i grundlagen ska garantier för en god förvaltning beaktas. En

av dem är offentlighetsprincipen. Enligt 4 § 2 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet gäller vad som föreskrivs om en myndighet även sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som utövar offentlig makt och som enligt en lag, en bestämmelse eller en föreskrift som meddelats med stöd av en lag eller en förordning utför ett offentligt uppdrag. Enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet ska lagen i fråga tillämpas endast till den del det är fråga om utövning av offentlig makt. Av denna anledning föreslås det i 2 mom. en specialbestämmelse om tillämpning av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Lagen ska tillämpas vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter oberoende av om det är fråga om utövning av offentlig makt eller inte. I 2 mom. föreslås det dessutom bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar.

6 §. Samordning av programmet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om den nationella och den regionala samordningen av de åtgärder som fastställts i programmet med övriga fondprogram och finansieringsinstrument som hör till tillämpningsområdet för allmänna förordningen. I fråga om samordningen föreslås det inga ändringar jämfört med den lagstiftning som gäller programperioden 2014–2020. Jord- och skogsbruksministeriet ska svara för den nationella samordningen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska svara för den regionala samordningen, och i fråga om de lokala strategierna ska de lokala fiskeaktionsgrupperna svara för samordningen.

3 kap. Åtgärder som stöds, förutsättningar för beviljande av stöd samt godtagbara kostnader

7 §. Åtgärder som stöds. I paragrafen föreslås det bestämmelser om åtgärder som stöds. Paragrafen är ny jämfört med den lag som reglerar programperioden 2014–2020. Genom paragrafen förtydligas det att de åtgärder som ska stödjas definieras närmare i programmet. Ur programmet finansieras huvudsakligen investerings- och utvecklingsprojekt. I paragrafen definieras närmare olika typer av projekt, eftersom bl.a. olika stödnivåer och beslutsvillkor tillämpas på projekten. Med investering avses uppförande, utvidgning, reparation eller anskaffning av byggnader, konstruktioner eller anläggningar samt förvärv av andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar. Med immateriella anläggningstillgångar kan avses bl.a. patent, varumärke, mönster rätt, upphovsrätt, dvs. all sådan värdeskapande egendom som inte utgör fysiska eller finansiella tillgångar. Utvecklingsverksamhet som grundar sig på en tidsbegränsad plan avser utvecklingsprojekt. Ett utvecklingsprojekt kan till sin natur vara allmännyttigt eller sådan utveckling av den egna verksamheten som genomförs av företag. Syftet med allmännyttiga projekt är inte att ge stödmottagaren direkt ekonomisk fördel och projektets resultat kan tillgodogöras allmänt. Utöver investerings- och utvecklingsprojekt ska det vara möjligt att genom programmet stödja också andra typer av åtgärder som fastställts i programmet. Till sådana hör t.ex. kompensation som kan betalas för de skador som säljar orsakar.

8 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd. I paragrafen föreskrivs det om de allmänna förutsättningarna för beviljande av stöd. Stöd beviljas alltid på basis av prövning så att beviljandet av stöd, stödbeloppet och ändamålet med stöd är beroende av bidragsmyndighetens beslut som denna fattar på basis av sin prövningsrätt. Även om stöd ansöks för ett ändamål som omfattas av programmet och som uppfyller villkoren i bestämmelserna om stödet, har den sökande inte någon subjektiv rätt till stöd. Den prövning som görs av den myndighet som fattar beslut om stöd styrs bl.a. av programmet och den strategi som ingår i det, de urvalskriterier som godkänts av övervakningskommittén för programmet samt förvaltningsmyndighetens, dvs. jord- och skogsbruksministeriets, anvisningar som syftar till att harmonisera tillämpningspraxisen hos de myndigheter som beviljar stöd. Myndigheten kan dessutom alltid beakta andra omständigheter, t.ex. sådana som har att göra med lokal sakkunskap, marknadsläget eller fiskerinäringen.

I 1 punkten förutsätts det att stöd kan beviljas i enlighet med de åtgärder som beskrivs i programmet. De åtgärder som ska stödjas och de krav som ställs på stödmottagare definieras i programmet. I 2 punkten föreskrivs det att stödet bör vara motiverat med avseende på de mål som ställts upp för dess användning, och att stödet på ett betydande sätt ska bidra till genomförandet av projektet. Som betydande inverkan betraktas bl.a. det att verksamheten inte är möjlig utan stödet eller att genomförandet skulle bli väsentligt mer begränsat eller väsentligt mer anspråkslöst utan stödet. Enligt 3 punkten får stödet inte användas som allmänt verksamhetsstöd. Stödet ska riktas till utveckling av verksamheten på det sätt som beskrivs i projektplanen.

9 §. Krav som gäller stödmottagare. I paragrafen föreskrivs det om de allmänna krav som ställs på stödmottagare. De mer detaljerade kraven på stödmottagarna ska definieras i programmet för Finland. Enligt 1 mom. ska stödmottagaren vara en juridisk person eller en fysisk person med rättshandlingsförmåga. Med rättshandlingsförmåga avses i praktiken det att personen fyllt 18 år när ansökan om stöd görs anhängig. En ytterligare förutsättning är att en juridisk person har ett verksamhetsställe och en fysisk person har sin vanliga vistelseort inom programmets tillämpningsområde. Det skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning om man krävde att stödmottagaren (när denna är en juridisk person) ska ha sitt huvudsakliga verksamhetsställe i den medlemsstat som beviljar stöd, och kravet angående verksamhetsställe betyder alltså att stödmottagaren åtminstone ska ha en filial i Finland.

I 2 mom. förutsätts det att om flera aktörer genomför ett projekt gemensamt (samprojekt) ska samtliga sökande som ansöker om stöd för samprojektet uppfylla de krav som ställs på stödmottagaren. Därigenom säkerställs det att man inte genom samprojekt kan kringgå de krav som ställs på stödmottagare.

I 3 mom. föreskrivs det att mottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att genomföra projektet. En mottagare av investeringsstöd ska dessutom ha förutsättningar för lönsam verksamhet, om det inte är fråga om en allmännyttig investering. Stödmottagaren ska dessutom ha förutsättningar att svara för kontinuiteten i den verksamhet som åstadkommit genom projektet efter att projektet avslutats, om detta inte på grund av projektets art är onödigt exempelvis vid forsknings- och utredningsprojekt av engångsnatur.

I 4 mom. föreskrivs det om förutsättningarna för investeringsstöd som är avsett för fiskare. Enligt förslaget kan investeringsstöd för fiskare beviljas sådana kommersiella fiskare som avses i 88 § (ändrad genom lag 390/2021) i lagen om fiske (379/2015). Enligt 88 § i lagen om fiske är kommersiella fiskare indelade i två grupper. Till grupp I enligt lagen om fiske hör 1) fysiska personer eller juridiska personer vars omsättning av den sammanlagda försäljningen av fisk som de själva fångat och av bearbetade fiskeriprodukter av sådan fisk i genomsnitt under de tre senaste räkenskapsperioderna överstiger 10 000 euro, samt 2) fysiska personer eller juridiska personer som under registreringsåret eller under det år som föregår detta har börjat eller börjar bedriva kommersiellt fiske och som lägger fram en av närings-, trafik- och miljöcentralen godkänd plan för det sätt på vilket omsättningen av den sammanlagda försäljningen av fisk som de själva fångat och av bearbetade fiskeriprodukter av sådan fisk senast den tredje räkenskapsperioden efter registreringen kommer att överstiga 10 000 euro. Till grupp II hör de fiskare som inte hör till grupp I. Genom bestämmelsen säkerställs det att stödet används till att stödja näringsverksamheten. Under programperioden 2014–2020 har förutsättningen för investeringsstödet för fiskare i praktiken varit densamma trots att där inte hänvisas till grupp I eller grupp II enligt 88 § i lagen om fiske. Detta berodde på att den lagstiftning som gäller programperioden 2014–2020 bereddes parallellt med den nationella lagen om fiske, och därför skulle definitionen av en kommersiell fiskare som har yrket som huvudsyssla göras i lagen om Europeiska havs- och fiskerifonden. Det föreslås i momentet att gruppen mottagare av investeringsstöd utvidgas jämfört med programperioden 2014–2020 så att även fiskare som hör till grupp II kan beviljas

investeringsstöd. Genom att inkludera fiskare i grupp II i de fiskare som mottar investeringsstöd uppmuntras nya fiskare som börjar arbeta i branschen och deras övergång till att arbeta som fiskare på heltid. Vid beviljandet av stöd ska dock även andra villkor som uppställts för stödmottagaren beaktas, såsom tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att genomföra projektet samt att svara för att den understödda verksamheten fortsätter efter det att projektet upphört. Dessa villkor gör att investeringsstöden till fiskare inriktas till kommersiell och ekonomiskt lönsam verksamhet. Som en tillräcklig ekonomisk förutsättning för att genomföra ett projekt och svara för kontinuiteten i den understödda verksamheten betraktas i princip en årlig omsättning som överstiger ett belopp på minst 10 000 euro. Under programperioden 2014–2020 har det av fiskare som hör till grupp II förutsatts en plan för hur de uppfyller kravet på att den genomsnittliga omsättningen ska överstiga det belopp som anges i mervärdesskattelagen. Förutsättningen i fråga var inte särdeles flexibel, och den beaktade inte t.ex. att fiskare av orsaker som inte beror på dem själva kan få ett ekonomiskt sämre år, då förutsättningen inte uppfylls och stödet måste återkrävas. Genom att inkludera fiskarna i grupp II i dem som får investeringsstöd eftersträvas alltså också flexibilitet med tanke på olika situationer från fall till fall. Även i fortsättningen kan det som grund för prövningen av huruvida stöd ska beviljas förutsättas att fiskare som hör till grupp II har en plan för utveckling av affärsverksamheten i enlighet med 14 §. På basis av utvecklingsplanen kan det bedömas att stödmottagaren har tillräckliga ekonomiska förutsättningar att genomföra ett projekt samt att svara för den understödda verksamhetens kontinuitet efter att projektet avslutats. På detta sätt riktas de investeringsstöd som beviljas för fiske till ekonomiskt lönsamt kommersiellt fiske.

10 §. Godtagbara kostnader, bidragsformer och stödbelopp. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det att den grundläggande förutsättningen för att kostnader ska vara godtagbara är att de uppkommer efter det att stödansökan har gjorts anhängig. Syftet är att bestämmelsen beaktar kravet i fråga om den stimulanseffekt som utgör en allmän princip och en förutsättning för statsstöd som beviljas företag i Europeiska unionen, och det är ändamålsenligt att denna princip tillämpas även på det stöd som ur havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden beviljas särskilt företag. I Europeiska kommissionens riktlinjer för statligt stöd och gruppundantagsförordningar anses stödet ha en stimulanseffekt om stödmottagaren har lämnat in en stödansökan före projektet eller innan de arbeten som hänför sig till verksamheten inleds. Avsikten är att stöd riktas till investeringar eller projekt som företag inte skulle ha inlett utan stödet eller skulle genomföra dem mer begränsade eller på ett annat sätt. Detta ger dessutom den som beviljar stöd möjlighet att utöva sådant inflytande att synpunkter som den anser vara viktiga blir beaktade när projektet genomförs.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs det dock om ett undantag från huvudregeln som innebär att sådana åtgärder som gäller fiskerikontrollen, programmet för insamling av uppgifter för fiske- risektorn samt det tekniska biståndet och beredningen av de lokala fiskeaktionsgruppernas lokala strategier kan anses vara godtagbara kostnader den 1 januari 2021, även om stödet söks efter den dagen. Detta är motiverat, eftersom fiskerikontrollen och programmet för insamling av uppgifter är sådana obligatoriska myndighetsfunktioner som EU-förordningarna förutsätter och vars fortsatta finansiering måste tryggas. Genom det undantag som gäller beredningen av de lokala fiskeaktionsgruppernas strategier säkerställs att något onödigt dröjsmål inte uppstår inom den lokala utvecklingen vid bytet av programperiod. Fiskeövervakningen, programmet för insamling av uppgifter för fiskerisektorn samt beredningen av de lokala fiskeaktionsgruppernas strategier har ingen direkt anknytning till ekonomiska aktiviteter, och därför finns det inte något behov att tillämpa kravet angående stimulanseffekt.

I paragrafens 3 mom. föreslås det att stöd ska kunna beviljas som en procentandel på basis av projektets faktiska kostnader eller i enlighet med de bidragsformer som avses i artikel 53.1 i

allmänna förordningen. Enligt artikel 53 i allmänna förordningen kan utöver de faktiska kostnaderna dessutom användas så kallade förenklade kostnadsalternativ, såsom enhetsbelopp, enhetskostnader och finansiering till en schablonsats. Syftet med kostnadsalternativen i fråga är att minska den administrativa bördan. De förenklade kostnadsalternativen kräver inte någon betalningsverifikatsbunden granskning utan myndigheten kan t.ex. betala ut stöd på basis av prestationer eller slutresultatet. I artikel 41 i specialförordningen föreskrivs det om den maximala stödnivån för offentligt stöd, som är 50 procent av de totala stödberättigande utgifterna för insatsen. Det finns dock flera undantag från denna huvudregel i bilaga III till specialförordningen. Under programperioden 2014–2020 har den maximala stödnivån skärpts nationellt i det program som kommissionen har godkänt. På grund av den förändrade strukturen i programmet kan den maximala stödnivån inte längre fastställas i programmet eller i en bilaga till det, och därför är det nödvändigt att genom en nationell förordning utfärda närmare bestämmelser om stödbeloppet.

I paragrafens 4 mom. föreslås det att arbete som utförts utan vederlag ska kunna godkännas som en del av projektets privata finansiering. Arbete som utförts utan vederlag kan bestå t.ex. av stödmottagarens eget arbete för vilket någon lön inte betalas. Som arbete som utförts utan vederlag betraktas också sådana arbetsinsatser som utan vederlag överlämnats till projektet trots att den som överlämnar arbetsinsatsen betalar lön till den som utför arbetet. En sådan situation är vanlig vid allmännyttiga projekt där projektets samarbetspartner utan vederlag till projektet överlåter arbete som utförs av de anställda. Också en sådan situation är möjlig där en företagare som är projektets samarbetspartner till ett allmännyttigt projekt utan vederlag överlåter arbete för vilket lön inte betalas. Lönekostnaden för en person som är anställd hos stödmottagaren och utför arbete för projektet är en kostnad som berättigar till stöd också från den offentliga finansiering som projektet får. I momentet stryks möjligheten att godkänna vederlagsfri överlåtelse av produktionsinsats som en del av projektets privata finansiering. I praktiken har det under programperioden 2014–2020 i fråga om antal funnits ytterst få projekt där man bör överväga att godkänna en vederlagsfri produktionsinsats som en del av projektets privata finansiering. Det har varit svårt att fastställa värdet av en sådan annan vederlagsfri produktionsinsats på ett tillförlitligt och transparent sätt. Dessutom kan sådana fall fördröja processen för beviljande av stöd. För att beviljandet av stöd ska bli klarare och effektivare föreslås det att överlåtelse av en annan produktionsinsats inte kan godkännas som en del av projektets privata finansiering.

I 5 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om godtagbara kostnader, stödbelopp, användningsändamål för de olika formerna av stöd, grunder för och omfattning av användningen samt det vederlagsfria arbetets värde och maximala mängd.

11 §. Villkor för användning av stöd. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om en etablerad begränsning som gäller överlåtelse av en investering som fått stöd i projektet. Enligt bestämmelsen får objektet för en investering som stöds inte överlåtas till någon annan innan den i stödbeslutet angivna användningstiden har förflutit från betalningen av den sista stödposten. Den myndighet som beviljar stödet kan dock ge tillstånd till överlåtelse. Ansökan ska lämnas in före överlåtelser. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att mottagaren av överlåtelsern uppfyller villkoren för beviljande av stöd och att stödets användningsändamål inte förändras väsentligt. Av kravet att stödets användningsändamål inte får förändras följer att stödet inte utan grund får gagna exempelvis överlåtaren, utan stödet jämte förpliktelserna ska överföras på mottagaren av överlåtelsern. I praktiken betyder detta bl.a. att stödet ska beaktas som en faktor som sänker priset för överlåtelsern och att mottagaren av överlåtelsern skriftligt förbinder sig att iaktta villkoren och begränsningarna i stödbeslutet. Bestämmelser om kravet angående insatsernas varaktighet finns i artikel 65 i allmänna förordningen.

I paragrafens 2 mom. konstateras det att något tillstånd dock inte behöver sökas om äganderätten till ett företag som fått stöd överläts, om den investering som stöds kvarstår i företaget i det syfte för vilket stödet har beviljats och mottagaren av överlåtelsen är berättigad till stöd. Syftet med bestämmelsen är att minska mängden onödigt administrativt arbete i situationer där överlåtelsen av allt att döma inte påverkar uppfyllandet av villkoren för stöd. Stödmottagaren har dock under rättelseskyldighet enligt 14 § 2 mom. i statsunderstödslagen också i de fall då något tillstånd på förhand inte behöver begäras. Underrättelseskyldigheten omfattar sådana förändringar som gäller stödmottagarens ställning eller verksamhet eller den åtgärd som stöds och som kan inverka på förutsättningarna för betalning av stöd eller leda till återkrav av stöd. Det att villkoren för stödet uppfylls övervakas dessutom genom den sedvanliga kontrollen av projekt som fått stöd.

12 §. Bokföringsskyldighet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om stödmottagarens bokföringsskyldighet, kraven angående bokföringen och bevarandet av bokföringsmaterial. Syftet med paragrafen är att garantera att stödmottagaren sköter bokföringen och bevarar bokföringsmaterialet så att kostnaderna för en åtgärd som stöds, sådana som de ska inkluderas i ansökan om utbetalning, är faktiska och kan verifieras i samband med behandlingen och granskningen av ansökan om utbetalning.

Enligt paragrafens 1 mom. ska utgångspunkten vara bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997), om stödmottagaren ska iaktta den i sin verksamhet. Om stödmottagaren däremot omfattas av 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988), tillämpas det kapitlet även på bokföringen av den verksamhet som beviljas stöd. Bokföringen ska alltid ordnas i överensstämmelse med god bokföringssed. Dessutom ska bokföringen av den åtgärd som stöds och som ingår i stödmottagarens bokföring utan svårighet kunna identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen.

Enligt 2 mom. ska bokföringen av en åtgärd ordnas i enlighet med bokföringslagen, trots att stödmottagaren inte är bokföringsskyldig för sin verksamhet i övrigt. Bokföringsskyldigheten baserar sig på den uppgift som i artikel 74 i allmänna förordningen åläggs den förvaltande myndigheten och som går ut på att säkerställa att stödmottagaren har separata räkenskaper över alla transaktioner som rör en insats, om kostnaderna ersätts på basis av faktiskt uppkomna kostnader.

4 kap. Ansökan om och beviljande av stöd

13 §. Ansökan om stöd. Ansökan om stöd ska lämnas in elektroniskt via en nättjänst. Stödansökan blir anhängig när den har sparats och skickats via den elektroniska nättjänsten. Under programperioden 2014–2020 har målet varit att stödansökan i regel lämnas in via den elektroniska nättjänsten. Möjligheten att ansöka om stöd med en pappersblankett ska nu slopas. Under programperioden 2014–2020 har cirka hälften av ansökningarna lämnats in elektroniskt. Det stora antalet ansökningar på pappersblankett beror delvis på det att informationssystemet inte var helt funktionsdugligt i början av programperioden samt på att en stor del av ersättningarna för de skador som orsakas av sälar och skarvar ansöks med pappersblankett. Behandlingen av ansökningar på pappersblankett orsakar betydande extra kostnader för förvaltningen samt för utvecklingen och upprätthållandet av det elektroniska systemet. Enligt artikel 69.8 i allmänna förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att allt informationsutbyte mellan stödmottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte. Medlemsstaterna ska även lyfta fram fördelarna med elektroniskt datautbyte och tillhandahålla allt nödvändigt stöd till stödmottagarna i detta avseende. En medlemsstat får avvika från detta endast i undantagsfall på stödmottagarens särskilda begäran. Den förvaltande myndigheten är beredd på att behandla dessa begäranden från fall till fall. I fråga om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden ska kravet uppfyllas senast vid utgången av 2023. Ett av målen för Programmet för främjande

av digitalisering som statsrådet inrättat är att minska på antalet pappers- och besöksärenden för dem som bedriver näringsverksamhet och att ge dem tillgång till flera enbart digitala företags-tjänster. Övergången till helt elektroniska förfaranden vid ansökan om stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden stöder för sin del det nämnda målet för digitaliseringsprogrammet. Övergången till ett elektroniskt ansökningsförfarande ska underlättas genom att det ordnas rådgivning särskilt för sådana grupper av stödmottagare som under programperioden 2014–2020 använt pappersblanketter för stödansökan. För att förfarandet med ansökningar via nättjänsten ska löpa så smidigt som möjligt utarbetas klara anvisningar för användning av nättjänsten och säkerställs att de förmedlande organen och de lokala fiskeaktionsgrupperna har beredskap att hjälpa dem som ansöker om stöd via nättjänsten. Införandet av informationssystemet orsakar inte något sådant dröjsmål under programperioden 2021–2027 som under programperioden 2014–2020, eftersom informationssystemets nättjänst kvarstår oförändrad.

I paragrafens 1 mom. ingår dessutom en bestämmelse om att ansökan ska undertecknas. Enligt förslaget tillämpas på underskriften lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009). I bilaga XIV till allmänna förordningen förutsätts det att en sådan elektronisk underskrift som motsvarar någon av de tre typer av elektronisk signatur som definieras i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 används.

Enligt förslaget föreskrivs det i 2 mom. att stöd söks genom ett kontinuerligt eller tidsbundet ansökningsförfarande. Jord- och skogsbruksministeriet ska ges möjlighet att bestämma vilka åtgärder som omfattas av det kontinuerliga ansökningsförfarandet och vilka som omfattas av det tidsbundna ansökningsförfarandet. Dessutom ska jord- och skogsbruksministeriet besluta om öppnandet av tidsbundna ansökningsförfaranden. Huvudregeln under programperioden 2014–2020 har varit ett kontinuerligt ansökningsförfarande, men genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet har vissa åtgärder lämnats utanför det kontinuerliga ansökningsförfarandet. Det kan av olika orsaker vara nödvändigt att fastställa en ansökningstid. Det kan bero på nationella aspekter i fråga om ändamålsenlighet eller på den prioritering av ansökningar som Europeiska kommissionen förutsätter. Oftast är grunden för att fastställa ansökningstiden ett behov av att behandla stödansökningar som gäller en viss åtgärd samtidigt, för att de ska kunna jämföras sinsemellan. Därför föreslås det att huvudregeln ska vara ett tidsbundet ansökningsförfarande. När ansökningsförfarandet öppnas ska man informera om de grunder på vilka ansökningarna bedöms och jämförs. En ansökningstid kan också behövas för att bevilja de ansökningar som uppfyller vissa villkor finansiering vars totala belopp är fast. Till exempel under programperioden 2014–2020 har bl.a. åtgärder i anslutning till innovation samt kompensation för skador som orsakats av sälar och skarvar omfattats av det tidsbundna ansökningsförfarandet. Enligt allmänna förordningen hör det till de lokala aktionsgruppernas uppgifter att utarbeta och offentliggöra ansökningsomgångar eller att kontinuerligt lägga fram projektförslag. Därför bör det också föreskrivas om rätt för fiskeaktionsgrupperna att besluta om ett tidsbundet ansökningsförfarande.

14 §. Sökandens utredningsskyldighet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om att den som ansöker om stöd utöver vad som i statsunderstödslagen föreskrivs om sökandens skyldighet att lämna uppgifter dessutom ska lägga fram en utvecklingsplan. Utvecklingsplanen kan ge sådan tilläggsinformation om arten av den verksamhet som ska stödjas och om sökandens affärsverksamhetsstrategi som kan behövas vid prövningen av huruvida stöd ska beviljas. Utvecklingsplanen ska vara obligatorisk endast när den medför tillräckligt mervärde för prövningen av ansökan. Bestämmelser om utvecklingsplanen har under programperioden 2014–2020 utfärdats genom förordning av statsrådet. Utvecklingsplanen har enligt bestämmelserna i statsrådets förordning varit obligatorisk under programperioden 2014–2020 om de totala kostnaderna för en investering överstiger 100 000 euro. Utvecklingsplan kan krävas också vid mindre projekt om

RP 114/2021 rd

planen bedöms vara till nytta vid prövningen av huruvida stöd ska beviljas. Mindre projekt av detta slag kan vara t.ex. investeringsprojekt för kommersiella fiskare i grupp II.

I paragrafens 2 mom. ges statsrådet ett bemyndigande att utfärda närmare bestämmelser om innehållet i och framläggandet av utvecklingsplanen.

15 §. Beviljande av stöd. I paragrafen föreslås det bestämmelser om förfaranden i samband med beviljande av stöd. I paragrafens 1 mom. föreslås det att närings-, trafik- och miljöcentralen ska besluta om beviljande av stöd. I 2 mom. föreslås det bestämmelser om att jord- och skogsbruksministeriet i samband med att ett förfarande med en tidsbunden ansökan inleds kan bestämma att närings-, trafik- och miljöcentralen ska besluta om beviljande av stöd efter att ha fått ett utlåtande om ärendet av jord- och skogsbruksministeriet. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska få avvika från ministeriets utlåtande endast om beviljande av stödet skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning, den nationella lagstiftningen eller programmet eller om centralen inte har tillräckligt med anslag för att finansiera åtgärden. Genom förfarandet kan man vid nationella ansökningsförfaranden sörja för en enhetlig prioritering mellan regionerna vid valet av projekt i situationer där anslagen inte räcker till för att finansiera samtliga finansierbara projekt. Ministeriet skulle då vid behov genom sitt utlåtande kunna avgöra vilka projekt som ska finansieras, om närings-, trafik- och miljöcentralerna annars inte skulle kunna nå en gemensam lösning.

I 3 mom. föreskrivs det att om stöd har ansökts ur finansieringskvoten för en lokal fiskeaktionsgrupp är en förutsättning för att stöd beviljas att den lokala fiskeaktionsgruppen i sitt utlåtande om ansökan har bifallit beviljandet av stöd. Utlåtandet från den lokala fiskeaktionsgruppen är bindande för närings-, trafik- och miljöcentralen när centralen avgör en stödansökan, dock med undantag av att stöd inte beviljas trots ett bifallande utlåtande från en lokal fiskeaktionsgrupp, om beviljande av stödet strider mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller ett operativt program, eller om det anslag som finns i finansieringskvoten för den lokala fiskeaktionsgruppen inte räcker till för att finansiera åtgärden. Det föreslås att möjligheten till avvikelse i den gällande lagstiftningen stryks i formuleringen i momentet, om beviljandet av stöd strider mot den lokala strategin. Bedömningen av huruvida stödet är förenligt med den lokala strategin hör till den lokala fiskeaktionsgruppens uppgifter. Närings-, trafik- och miljöcentralens uppgift är att göra laglighetsprövningen av stödet medan ändamålsenlighetsprövningen förblir den lokala fiskeaktionsgruppens uppgift.

16 §. Beviljande av stöd ur anslag för lokala fiskeaktionsgrupper. I paragrafen föreslås det bestämmelser om förfarandet vid ansökan om stöd ur anslag som jord- och skogsbruksministeriet anvisar den lokala fiskeaktionsgruppen för genomförandet av den lokala strategin. På förfarandet för ansökan om stöd tillämpas i övrigt de bestämmelser som föreslås i 13 §. Det föreslås att paragrafen ändras jämfört med den lagstiftning som gällde under programperioden 2014–2020 så att kravet på att närings-, trafik- och miljöcentralen ska begära ett utlåtande om ansökan av den lokala fiskeaktionsgruppen stryks. När det finns ett elektroniskt informationssystem behöver närings-, trafik- och miljöcentralen inte separat begära utlåtande av den lokala fiskeaktionsgruppen, utan aktionsgruppen kan utan särskild begäran lämna sitt utlåtande om en ansökan om stöd ur anslaget för en lokal fiskeaktionsgrupp direkt i det elektroniska informationssystemet. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan dock inte, så som det föreskrivs i lagens 15 § 2 mom., avgöra en ansökan utan ett bifallande utlåtande från den lokala fiskeaktionsgruppen. Vid bedömningen av ansökningar ska de lokala fiskeaktionsgruppernas verksamhet styras av målen för programmet och den lokala strategin samt av de urvalskriterier som godkänts av övervakningskommittén. Utlåtande ska dock inte ges om det är den lokala fiskeaktionsgruppen själv som är sökande. En lokal fiskeaktionsgrupp ska ansöka om stöd direkt hos närings-, trafik- och

miljöcentralen och den kan inte avge utlåtande om stödets ändamålsenlighet när det gäller gruppens egen ansökan.

17 §. *Beviljande av stöd för åtgärder inom den integrerade havspolitik.* I paragrafen föreslås det bestämmelser om förfarandet för beslutsfattande i projekt som gäller den integrerade havspolitik. Den integrerade havspolitik berör flera olika förvaltningsområden och maritima funktioner av olika slag såsom ökning av informationen om marina områden, bevakning av havsområden och kustbevakningens funktioner. I paragrafens 1 mom. föreslås det att närings-, trafik- och miljöcentralen kan bevilja stöd för sådana åtgärder som avses i specialförordningens artiklar om havspolitik endast i enlighet med en dispositionsplan som fastställts av statsrådets kansli. I 2 mom. föreslås det bestämmelser om det förfarande som ska iaktas när dispositionsplanen fastställs. Innehållet i dispositionsplanen avtalas inom en styrgrupp som tillsatts av statsrådets kansli och som består av företrädare för de ministerier som behandlar havsfrågor. Med de ministerier som behandlar havsfrågor avses de ministerier som i omfattande grad företräder de förvaltningsområden som havspolitik berör. Under programperioden 2014–2020 har styrgruppen bestått av kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet och miljöministeriet. Om beslut om innehållet inte kan fattas enhälligt, ska statsrådets kansli fastställa dispositionsplanen i enlighet med majoritetens ståndpunkt. Under programperioden 2014–2020 har det nationellt föreskrivits att statsrådets kansli fastställer dispositionsplanen efter att tillsammans med jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet och miljöministeriet ha kommit överens om en helhetslösning i fråga om stödet. I praktiken har man kommit överens om dispositionsplanen i styrgruppen för havspolitik, som tillsatts av statsrådets kansli, såsom beskrivs ovan. I styrgruppen har det också ingått medlemmar från andra ministerier. Dessutom har det under programperioden 2014–2020 föreskrivits att om ett enhälligt beslut inte kan fattas, träffar statsrådets kansli ett avgörande efter att ha fått minst två förordande utlåtanden av de övriga fem ovannämnda ministerierna. Styrgruppen har dock under programperioden 2014–2020 utvidgats från de ursprungliga fem ministerierna till åtta. Det är ändamålsenligt att fortsätta med den utvidgade sammansättningen och därför är det motiverat att skärpa kravet på två förordande utlåtanden så att dispositionsplanen i fortsättningen fastställs i enlighet med majoritetens ståndpunkt. Lagstiftningen förtydligas således och ändras så att den bättre motsvarar nuvarande praxis. Enligt 3 mom. får närings-, trafik- och miljöcentralen avvika från dispositionsplanen endast om beviljandet av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som centralen har att tillgå inte räcker till för att bevilja stöd. Detta innebär att dispositionsplanen är bindande för närings-, trafik- och miljöcentralen, dock med undantag för att stöd inte beviljas, om beviljande av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som centralen har att tillgå inte räcker till för beviljande av stöd. I 4 mom. föreskrivs det att förfarandena enligt 2 och 3 mom. ska iaktas vid valet av projekt också när stöd beviljas inom ramen för ett förfarande med en tidsbunden ansökan som inleds av jord- och skogsbruksministeriet. I dispositionsplanen kan det utöver konkreta åtgärder som kan finansieras dessutom beskrivas teman på vilka det öppna ansökningsförfarandet ska tillämpas. I dispositionsplanen identifieras då temat för det tidsbundna ansökningsförfarandet och den finansiering som reserverats för det. Jord- och skogsbruksministeriet ska inleda förfarandet med en tidsbunden ansökan, och valet av projekt som kommit in genom ansökningsförfarandet ska ske i en styrgrupp som tillsatts av statsrådets kansli.

18 §. *Beviljande av stöd på basis av en dispositionsplan som fastställts av jord- och skogsbruksministeriet.* I paragrafens 1 mom. föreslås det att närings-, trafik- och miljöcentralen kan bevilja stöd för tekniskt bistånd och för fiskerikontroll på basis av en dispositionsplan som har fastställts av jord- och skogsbruksministeriet. Samma förfarande kan iaktas vid beviljande av stöd för

fleråriga forsknings- och utvecklingsprogram. I dispositionsplanen ska den verksamhet som stöds och stödbeloppet fastställas. Målet för fleråriga forsknings- och utvecklingsprogram är att målmedvetet lösa sådana problem som är väsentliga med tanke på utvecklingen av näringen och att skapa och införa nya handlingsmodeller i syfte att sätta fart på företags tillväxt. I praktiken ska stödet beviljas som ett samarbetsprojekt där den samordnande aktören har tillräckliga förutsättningar för genomförande av omfattande utvecklingsprogram i samarbete med andra offentliga aktörer och den privata sektorn. Att stöd beviljas på basis av en dispositionsplan säkerställer på bästa möjliga sätt att forskningen och utvecklingen kan riktas in på sådana mål som är centrala med avseende på utvecklandet av näringen. Enligt 2 mom. ska den dispositionsplan som fastställts av jord- och skogsbruksministeriet vara bindande för närings-, trafik- och miljöcentralen, dock med undantag för att stöd inte beviljas, om beviljandet av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som centralen har att tillgå inte räcker till för beviljande av stöd.

19 §. Avtal om samprojekt. I paragrafen föreslås det bestämmelser om avtal mellan stödmottagare och om avtalets innehåll när ett projekt genomförs som ett projekt med fler än en stödmottagare. I paragrafen föreskrivs det om en skyldighet för stödmottagarna i ett samprojekt att ingå ett avtal med ett specifikt innehåll om projektgenomförande. I avtalet ska det anges de ömsesidiga rättigheterna, skyldigheterna och ansvarerna för parterna i samprojektet när det gäller projektgenomförandet. I avtalet fastställs det ömsesidiga ansvaret mellan stödmottagarna i projektet exempelvis i en situation där en stödmottagare inte är kapabel att genomföra sin del av projektet och projektet av denna anledning inte genomförs alls eller projektet blir föremål för ett återkravsförfarande. Fastställandet av skyldigheter och ansvar motsvarar bedömningen av riskhantering vid genomförandet av projektet. I avtalet ska det dessutom anges vilken av parterna i samprojektet, närmare bestämt den s.k. huvudsakliga genomföraren, som ansvarar för kontakterna med den finansierande myndigheten. Den huvudsakliga genomföraren ska också ansvara för den samordning mellan stödmottagarna som behövs inom projektet. Meningen med att en aktör svarar för kontakterna är att stödmottagarnas och myndigheternas administrativa börda minskar. Bestämmelserna om Europeiska havs- och fiskerifonden har inte tidigare innehållit någon reglering om samprojekt. I och med den föreslagna paragrafen etableras redan existerande praxis vid genomförandet av samprojekt.

5 kap. Utbetalning och återkrav av stöd

20 §. Ansökan om utbetalning. I paragrafen föreslås det bestämmelser om ansökan om utbetalning. Ansökan om utbetalning görs endast elektroniskt via informationssystemets nättjänst. På samma sätt som i fråga om den paragraf som gäller ansökan om stöd ska möjligheten att ansöka om utbetalning med pappersansökan strykas. På underskriften i ansökan om utbetalning tillämpas lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster, på samma sätt som ovan i samband med ansökan om stöd.

21 §. Utbetalning av stöd. I paragrafen föreslås det bestämmelser om utbetalningen av stöd. Beslutet om utbetalning av stöd ska fattas av utvecklings- och förvaltningscentret på samma sätt som under programperioden 2014–2020. Under programperioden 2014–2020 hade betalningen av förskott begränsats endast till utvecklingsprojekt. På grund av covid-19-epidemin utvidgades temporärt möjligheten till utbetalning av förskott för investeringsprojekt genom lagen om vissa temporära förfaranden som med anledning av covid-19-epidemin tillämpas på stöd för jord- och skogsbruk, för fiske, för renhushållning och för utveckling av landsbygden (300/2020). Det har varit motiverat att betala ut förskott särskilt för investeringsprojekt genom vilka företagens verksamhet anpassas till de exceptionella omständigheter som orsakas av covid-19-epidemin. Senare ändrades genomförandelagen för programperioden 2014–2020 så att förskott kunde betalas

om det var motiverat med avseende på stödmottagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds. Det finns positiva erfarenheter av möjligheten till förskott inom branschen och förvaltningen och därför föreslås det inte i denna lag att betalningen av förskott ska begränsas. I fortsättningen kan stöd betalas i förskott för alla typer av projekt, om detta är motiverat med avseende på stödmottagarens ställning och genomförandet av den åtgärd som stöds, så som det konstateras i statsunderstödslagen.

I 2 mom. föreslås det bestämmelser om att beslutet om utbetalning av stöd dock ska fattas av närings-, trafik- och miljöcentralen, om stöd betalas till åtgärden utan separat ansökan om utbetalning. Man bör alltid informera om praxisen i samband med att ett tidsbestämt ansökningsförfarande inleds. Under programperioden 2014–2020 har närings-, trafik- och miljöcentralen fattat beslut om utbetalning av stöd när det har varit fråga om ersättningar som betalas för skador som orsakats av sälar och skarvar.

22 §. Förfaranden vid återkrav. Enligt den föreslagna paragrafen fattas beslut om återkrav av utvecklings- och förvaltningscentret. Utvecklings- och förvaltningscentret har beslutat om återkrav av stöd också under programperioden 2014–2020. Återkrav betraktas som en naturlig fortsättning på verksamheten med att betala ut stöd. Utvecklings- och förvaltningscentret har också utifrån arrangemangen under programperioden 2014–2020 en färdig struktur och resurser för differentiering av uppgifterna. Det faktum att utvecklings- och förvaltningscentret fortsätter som den myndighet som svarar för återkrav stöder också målet med att nationellt centrera utbetalnings- och återkravsverksamheten. När beslut om återkrav fattas är det viktigt att man även i fortsättningen har ett nära samarbete med den myndighet som beviljar stödet och som har en helhetsbetonad syn på omständigheter som hänför sig till genomförandet av projektet. Den som beviljar stöd kan bättre bedöma t.ex. hur förändringar i likviditeten under projektiden, förändringar i stödmottagarens verksamhet eller exceptionella omständigheter påverkar genomförandet av projektet. Jord- och skogsbruksministeriet kan dock bestämma att utvecklings- och förvaltningscentret återkräver stödet, om ministeriet anser att förutsättningarna enligt 21 eller 22 § i statsunderstödslagen uppfylls. Denna möjlighet behövs särskilt med tanke på sådana situationer där Europeiska kommissionen förutsätter att medlemsstaten vidtar åtgärder. I egenskap av programmets förvaltningsmyndighet svarar jord- och skogsbruksministeriet för att Finland som medlemsstat i Europeiska unionen fullgör sin skyldighet att återkräva ett olagligt stöd. Under programperioden 2014–2020 har den nedre gränsen för återbetalning och återkrav av stöd varit 250 euro. Denna gräns har tidigare härletts direkt från en EU-förordning. Nu när inga bestämmelser om saken finns på EU-nivå, föreslås det att förfarandet harmoniseras med statsunderstödslagen. Den nedre gränsen enligt statsunderstödslagen är 100 euro. Antalet beslut om återkrav har varit litet under programperioden 2014–2020, och en sänkning av den nedre gränsen bedöms inte medföra något betydande tilläggsarbete för den myndighet som svarar för återkrav.

6 kap. Informationssystem för programmet

23 §. Informationssystem för programmet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om inrättande av ett informationssystem för beviljande, utbetalning, kontroll och återkrav av stöd samt uppföljning av effekterna av stöd. Enligt artikel 69.8 i allmänna förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att allt informationsutbyte mellan stödmottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte. I bilaga XIV till allmänna förordningen ingår en närmare definition av ansvaret för de myndigheter som ansvarar för program med avseende på funktionen av det elektroniska systemet för datautbyte och utbytet av information. Ett pålitligt elektroniskt system för datautbyte för insamling, lagring och bevaring av uppgifter med tanke på övervakningen, utvärderingen, medelsförvaltningen, kontrollerna och revisionen, inklusive behövliga processer för att säkerställa informationens säkerhet, integritet och konfidentialitet

och för att verifiera vilka som är användare, är centrala krav på förvaltnings- och kontrollsystemet också enligt allmänna förordningen. Medlemsstaterna ska dessutom rapportera om framskridandet av programmet till Europeiska kommissionen genom forbundna rapporter, och sammanställandet av dessa förutsätter att uppgifter registreras i ett informationssystem. I allmänna förordningen, specialförordningen och den EU-lagstiftning på lägre nivå som antagits på basis av dem definieras mera i detalj de uppgifter som ska samlas in och förvaras i det elektroniska systemet för datautbyte.

Under programperioden 2014–2020 har Livsmedelsverket svarat för det tekniska genomförandet och förvaltningen av Europeiska havs- och fiskerifondens motsvarande elektroniska system för datautbyte. Jord- och skogsbruksministeriet och Livsmedelsverket ska på motsvarande sätt avtala om det tekniska genomförandet och förvaltningen av det elektroniska informationssystemet under programperioden 2021–2027. Målet är att fortsätta med användningen av Livsmedelsverkets elektroniska ärendehanteringssystem Hyrrä och i det även inkludera Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens myndighetsfunktioner, som tidigare funnits i en separat applikation. Under programperioden 2014–2020 har uppgifter genom förordning av statsrådet överförts till förmedlande organ. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland har haft ansvaret för att utveckla och förvalta informationssystemet. I praktiken har dock jord- och skogsbruksministeriet haft en viktig roll när det gäller att styra utvecklandet och förvaltningen av informationssystemet. Därför är avsikten under programperioden 2021–2027 att jord- och skogsbruksministeriet ska svara för utvecklandet och förvaltningen av informationssystemet som helhet, och de förmedlande organen svarar för informationssystemet i fråga om sina egna uppgifter. För att övervakningen och rapporteringen ska vara smidiga är avsikten att informationssystemet är gemensamt med landskapet Åland. Ett separat avtal om detta ingås mellan jord- och skogsbruksministeriet och landskapsregeringen.

Enligt 2 mom. krävs det stark autentisering för att man ska få använda det informationssystem som avses i paragrafen. Stark autentisering krävs av alla som använder informationssystemet. I momentet ingår en hänvisning till lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster, där det föreskrivs om stark autentisering.

24 §. Gemensamt personuppgiftsansvariga för informationssystemet. Det föreslås i 1 mom en bestämmelse om att jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret ska vara gemensamt personuppgiftsansvariga för fondens informationssystem på det sätt som avses i artikel 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Uppgiften som gemensamt personuppgiftsansvariga åläggs de myndigheter som faktiskt förvaltar informationsresursens olika register och använder informationen i dem vid skötseln av sådana uppgifter som anges i denna lag.

I 2 mom. föreslås det närmare bestämmelser om hur ansvaret vid registerföring fördelas mellan olika personuppgiftsansvariga.

Det finns inga särskilda bestämmelser om personuppgiftsansvariga under programperioden 2014–2020. På grund av den allmänna dataskyddsförordningen är det dock skäl att klargöra situationen i den speciallagstiftning som gäller Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden.

Med personuppgiftsansvarig avses en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och med-

len för behandlingen av personuppgifter. Enligt artikel 26 i den allmänna dataskyddsförordningen ska de gemensamt personuppgiftsansvariga under öppna former fastställa sitt respektive ansvar för att fullgöra skyldigheterna enligt dataskyddsförordningen. Enligt yttrande 1/2010 om begreppen registeransvarig och registerförare av arbetsgruppen för skydd av enskilda med avseende på behandlingen av personuppgifter kan de registeransvarigas gemensamma ansvar ta olika former, och det gemensamma ansvaret måste inte alltid nödvändigtvis delas lika. Då är det viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig. Modellen med flera personuppgiftsansvariga får inte leda till att systemet blir komplext eller oklart vid ansvarsfördelningen.

Syftet med behandlingen av personuppgifter fastställs i stor utsträckning redan i EU-lagstiftningen, liksom även kraven på de uppgifter som samlas in och behandlas. Enligt artikel 69.8 i allmänna förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att allt informationsutbyte mellan stöd-mottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte. Enligt bilaga XI till allmänna förordningen svarar förvaltningsmyndigheten för registrering och lagring av uppgifter för övervakning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller och revisioner, inbegripet lämpliga förfaranden för att säkerställa uppgifternas säkerhet, integritet och konfidentialitet och autentisering av användare. Programmyndigheternas ansvar i fråga om det elektroniska informationsutbytessystemet fastställs dessutom i bilaga XIV till allmänna förordningen. Enligt bilaga XIV svarar programmyndigheterna bl.a. för att säkerställa skyddet av integritet och personuppgifter för enskilda personer samt av affärshemligheter för juridiska personer i enlighet med dataskyddsförordningen.

På det nationella planet är det främst möjligt att påverka metoderna för behandling av uppgifter. För förvaltningen av stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden används Hyrrä-systemet. Hyrrä är ett system som ägs av Livsmedelsverket, men de processbeskrivningar och processdefinitioner som hänför sig till förvaltningen av stöden från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden görs av jord- och skogsbruksministeriet tillsammans med de förmedlande organen (närings-, trafik- och miljöcentralerna i Egentliga Finland, Norra Savolax och Lappland samt utvecklings- och förvaltningscentret) i styr- och projektgruppen för informationssystemet. Frågan kan dessutom granskas även med avseende på att varje aktör behandlar personuppgifter som hänför sig till ett enskilt projekt med avseende på den process som aktören svarar för (beslut om stöd, beslut om utbetalning, beslut om återkrav, rapportering, övervakning). Behandlingen av uppgifter i de olika faserna av processen har dock ett nära samband med varandra och dessa funktioner kan ses som en helhet av funktioner med ett gemensamt syfte och gemensamt definierade metoder. I enlighet med vad som anförts ovan ska närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret delta i arbetet med att definiera och styra informationssystemet samt svara för att de uppgifter de registrerar är korrekta, dvs. de ska delta i fastställandet av metoderna för behandling av personuppgifter tillsammans med jord- och skogsbruksministeriet.

Registerföringen kan också granskas med hjälp av ett tillvägagångssätt som baserar sig på ursprung, där varje personuppgiftsansvarig ansvarar för de uppgifter som införts i systemet. Detta är utgångspunkten också när ansvaret för de registeransvariga för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens informationssystem slås fast. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för den personuppgiftsansvariges skyldigheter i fråga om skötseln av de uppgifter som överförs till dem från förvaltningsmyndigheten, dvs. behandlingen av stödbeslut. På motsvarande sätt svarar utvecklings- och förvaltningscentret för den personuppgiftsansvariges skyldigheter i fråga om behandlingen av beslut om utbetalning och förfarandet för återkrav i samband därmed samt urvalskontroller. Jord- och skogsbruksministeriet svarar för den personuppgiftsansvariges skyldigheter till övriga delar, med undantag för att ansvaret för att lämna ut uppgifter för tydlighetens skull koncentrerats hos Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland.

RP 114/2021 rd

Oberoende av de gemensamt personuppgiftsansvariga får den registrerade utöva sina rättigheter enligt dataskyddsförordningen i förhållande till alla personuppgiftsansvariga.

Livsmedelsverket äger Hyrrä-systemet och det elektroniska arkiv som bildas av uppgifterna i systemet i fråga. Livsmedelsverket definierar dock inte Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens funktioner i Hyrrä eller behandlar de uppgifter som uppkommer i processer som hänför sig till behandlingen av stöd för sitt eget ändamål. Livsmedelsverket förvaltar och utvecklar systemet för jord- och skogsbruksministeriets räkning och sköter i detta fall uppgifterna som personuppgiftsbiträde, om det finns behov av att behandla uppgifterna i samband med åtgärder som hänför sig till förvaltningen och utvecklandet av systemet. Jord- och skogsbruksministeriet har ett serviceavtal med Livsmedelsverket som i detta sammanhang fungerar som ett avtal mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet.

Naturresursinstitutet kan också vara personuppgiftsbiträde när det genomför prognostisering och utvärdering av programmet, dvs. behandlar uppgifterna för jord- och skogsbruksministeriets räkning. Det ska i detta fall avtalas särskilt om behandling av uppgifterna när projektet inleds, dvs. den personuppgiftsansvarige ska ge fullmakt att behandla uppgifterna för den personuppgiftsansvariges räkning.

Även en aktör som jord- och skogsbruksministeriet bemyndigar att utföra granskningar av projekt kan vara personuppgiftsbiträde.

Det föreslås i 3 mom. bestämmelser om de personuppgiftsansvarigas rätt att använda informationssystemet och informationsresursen i systemet i den omfattning som skötseln av deras lagstadgade uppgifter förutsätter samt om deras ansvar för att korrekta och tillräckliga uppgifter registreras i systemet. I enlighet med principerna för behandling av personuppgifter i artikel 5 i dataskyddsförordningen och det inbyggda dataskyddet och dataskyddet som standard i artikel 25 i den förordningen ska varje gemensamt personuppgiftsansvarig i sin egen verksamhet ansvara för att behandlingen av personuppgifter är laglig. Utgångspunkten är alltså att ansvaret ska ligga hos den myndighet som det de facto hör till. Trots att myndigheterna är gemensamt personuppgiftsansvariga är de dock självständiga i förhållande till varandra i enlighet med principen om fristående myndigheter. Det gemensamma personuppgiftsansvaret innebär dock inte att alla personuppgiftsansvariga utan begränsningar kan behandla uppgifter som andra personuppgiftsansvariga samlat in och registrerat. Behandlingen av uppgifterna ska alltid grunda sig på den lagstiftning som ger myndigheten i fråga dess behörighet. Närings-, trafik- och miljöcentralen och utvecklings- och förvaltningscentret sköter uppgifter som är kopplade till varandra, och det är väsentligt att myndigheterna i fråga kan behandla uppgifter som den andra myndigheten har lagrat för att stödprocessen ska kunna slutföras. Jord- och skogsbruksministeriet har i fråga om ett operativt program separata roller som förvaltande myndighet, revisionsmyndighet och verkställare av redovisningsfunktionen. Utförandet av alla dessa uppgifter på det sätt som EU-förordningarna kräver förutsätter behandling av uppgifter som stödmottagaren och den förmedlande myndigheten lagrar. Tillgången till information administreras genom åtkomsträttigheter.

I paragrafens 4 mom. bemyndigas statsrådet att genom förordning utfärda närmare bestämmelser om de personuppgiftsansvarigas inbördes ansvar.

7 kap. Särskilda bestämmelser

25 §. Rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter. I paragrafen föreslås det bestämmelser om rätten för de myndigheter som sköter verkställighetsuppdrag i anslutning till stöd att få uppgifter och om deras rätt att lämna ut uppgifter. I 29 § i offentlighetslagen ingår en allmän bestämmelse om myndigheters rätt att trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till andra myndigheter. Enligt bestämmelsen kan en myndighet lämna ut uppgifter ur sekretessbelagda handlingar, om det i lag särskilt har tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter. Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen har jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen, utvecklings- och förvaltningscentret och den som förrättar inspektioner trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter eller andra som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om sökanden eller stödmottagaren, dennes ekonomiska situation och affärs- eller yrkesverksamhet eller om finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är nödvändiga för behandlingen av stödärendet. Rätten att få uppgifter är en nödvändighet för ministeriet i egenskap av förvaltningsmyndighet som ansvarar för genomförandet av programmet gentemot Europeiska unionens institutioner. Rätt att få uppgifter har också närings-, trafik- och miljöcentralerna i egenskap av den myndighet som beviljar stöd, utvecklings- och förvaltningscentret i egenskap av den som betalar ut stödet samt den som förrättar sådana inspektioner som gäller stödmottagare. Rätten att få uppgifter har begränsats till sådana uppgifter som är nödvändiga för att ett ärende som gäller stöd ska kunna avgöras. Till sådana hör från fall till fall bl.a. utredning av stödmottagarens ekonomiska situation eller iakttagelser om stödmottagaren i samband med granskning eller utredning av finansieringen för en och samma åtgärd för att undersöka huruvida villkoren för beviljande av stöd uppfylls.

I 2 mom. föreskrivs det om rätt att lämna ut uppgifter. Jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna rätt att till andra myndigheter och aktörer som sköter offentliga uppdrag och till institutioner inom Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter om stödmottagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som behövs för skötseln av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller institutionen eller för utövandet av tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts. Information får således lämnas ut endast om den behövs för att en myndighet eller en institution ska kunna sköta sina lagstadgade inspektionsuppgifter. Information får dessutom lämnas ut för utövandet av tillsyn över att unionens lagstiftning har följts. Utlämnandet av uppgifter skulle kunna ske via ett sådant tekniskt gränssnitt som avses i 22 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), om de förutsättningar som fastställs i lag uppfylls. Under programperioden 2014–2020 har bestämmelser om Naturresursinstitutets rätt att få uppgifter när det verkställer EU:s program för insamling av uppgifter utfärdats särskilt. De särskilda bestämmelserna kan dock slopas, eftersom Naturresursinstitutet har ett i 2 § 3 mom. i lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden definierat ansvar för uppdraget med insamling av uppgifter för fiskerisektorn och således går det att med stöd av 2 mom. till Naturresursinstitutet lämna ut uppgifter för skötseln av uppdraget i fråga.

26 §. Sökandens rätt att i informationssystemet följa behandlingen av ärendet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om den sökandes rätt att i informationssystemet följa behandlingen av sitt ärende. Den sökande ska ha rätt att följa behandlingen av och besluten i anslutning till ett ärende som gäller ansökan om, utbetalning, inspektion och återkrav av stöd. Den sökande ska dessutom ha rätt att följa behandlingen av uppgifterna om övervakningen av stödet. Med övervakningsuppgifter avses sådana uppgifter som beskriver hur projektet genomförts och uppgifter om projektets effekt som stödmottagaren lämnar till närings-, trafik- och miljöcentralen och som närings-, trafik- och miljöcentralen fastställer.

27 §. Lokala fiskeaktionsgruppers rätt att se uppgifter i informationssystemet. I paragrafen föreslås det bestämmelser om en lokal fiskeaktionsgrupps rätt att få se de finansierings- och övervakningsuppgifter som hänför sig till stöd som beviljats inom ramen för finansieringskvoten för den lokala fiskeaktionsgruppen. Med avseende på ett fullskaligt och effektivt utnyttjande av den finansieringskvot som beviljats lokala fiskeaktionsgrupper är det ändamålsenligt att de kan följa hur de finansierade projekten framskrider i informationssystemet. De lokala fiskeaktionsgrupperna ger utlåtanden om projekt inom sitt område och kan i fortsättningen med stödmottagarens samtycke ge sökanden råd om hur stödansökan ska fyllas i. För detta ändamål har det planerats en egen nyttjanderätt för lokala fiskeaktionsgrupper, vilken innebär att den lokala fiskeaktionsgruppen kan få tillgång till uppgifterna om stödbesluten för projektet i fråga när stödmottagaren har gett sitt samtycke.

28 §. Inspektionsrätt. I 1 mom. föreslås det bestämmelser om jord- och skogsbruksministeriets behörighet att förrätta inspektioner av dem som beviljar stöd och av stödmottagarna. Jord- och skogsbruksministeriets inspektionsrätt hänför sig till skötseln av de uppgifter som förvaltningsmyndighet och revisionsmyndighet som ålagts ministeriet särskilt. Enligt statsunderstödslagen har närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret, som med en förvaltningsmyndighets ansvar utför de uppgifter som föreskrivits för dem, motsvarande inspektionsrätt.

I 2 mom. föreskrivs det att en revisionsmyndighet som avses i 4 § kan bemyndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att i enlighet med en revisionsstrategi som revisionsmyndigheten har utarbetat granska de åtgärder som en stödmottagare har genomfört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd. De krav som ställs på en revisor anges i statsunderstödslagen, och det finns inte längre något behov att föreskriva om dem särskilt i den lag som gäller Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Under programperioden 2014–2020 har Livsmedelsverket ansvarat för revisionsmyndighetens uppgifter i fråga om projektrevisioner. Revisionerna i fråga har samband med de uppgifter som i artikel 77 i allmänna förordningen föreskrivits för revisionsmyndigheten samt med granskningen av åtgärder enligt artikel 79.

29 §. Behörig närings-, trafik- och miljöcentral. I paragrafen föreslås det bestämmelser om behörig närings-, trafik- och miljöcentral. Behörig närings-, trafik- och miljöcentral är enligt huvudregeln den närings-, trafik- och miljöcentral som behandlar fiskeriärenden och inom vars verksamhetsområde den åtgärd som stöds ska genomföras. Om den åtgärd som stöds genomförs inom verksamhetsområdet för flera än en närings-, trafik- och miljöcentral som behandlar fiskeriärenden är den närings-, trafik- och miljöcentral behörig inom vars verksamhetsområde avsikten är att den åtgärd som stöds i huvudsak ska genomföras. Enligt lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna är det dock möjligt att genom förordning av statsrådet föreskriva att en närings-, trafik- och miljöcentral i fråga om vissa uppgifter är behörig inom ett större område än det egna verksamhetsområdet.

30 §. Delgivning av beslut. Enligt 1 mom. ska besluten delges som vanlig elektronisk delgivning på det sätt som föreskrivs i 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003). Under programperioden 2014–2020 har det i lagstiftningen hänvisats till 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet. I paragrafen föreskrivs det om bevislig elektronisk delgivning. Som huvudsakligt delgivningssätt i förvaltningslagen används vanlig delgivning. Ett beslut genom vilket en sökande beviljas något stöd eller bidrag betraktas dock inte som ett sådant förpliktande beslut som förutsätter bevislig delgivning (RP 72/2002 rd). I 2 mom. föreskrivs det att beslutet är avgiftsfritt för sökanden.

8 kap. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

31 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 xxxx 2021.

Det föreslås att lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förordningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014) upphävs.

Det föreslås att det på ett operativt program som har godkänts före ikraftträdandet av denna lag och på stöd som beviljats eller kommer att beviljas på basis av det tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Förfarandet ger möjlighet till fullt utnyttjande av medlen för programperioden 2014–2020 och till finansiering av myndighetsåtgärder och andra viktiga projekt vid övergången mellan programperioderna 2014–2020 och 2021–2027 då den nya programperiodens finansiering ännu inte står till förfogande.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Förslaget innehåller ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om godtagbara kostnader, stödbelopp, det vederlagsfria arbetets värde och maximala mängd, innehållet i utvecklingsplanen och hur utvecklingsplanen läggs fram samt om de gemensamt personuppgiftsansvarigas inbördes ansvar.

9 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 xxxx 2021.

10 Verkställighet och uppföljning

Effekterna av Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program för Finland för perioden 2014–2020 utvärderades av ett team bestående av sakkunniga inom fiskerihushållning och bedömning av fiskbeståndet vid Naturresursinstitutet. Utvärderingen har gjorts kontinuerligt i nära samarbete med företagare inom näringen, förvaltningen och intressentgrupperna. Under programperioden 2021–2027 ska genomförandet av ett liknande prognostiserings- och utvärderingsprojekt fortsätta. Som resultat av utvärderingen tas det fram information på basis av vilken utvecklings- och politikåtgärder inom fiskerihushållningen under programperioden effektivt kan riktas till rätt objekt. Utvärderingen betjänar också informationsbehoven i anslutning till uppföljningen av EU-kommissionens handlingsprogram. Utvärderingen har gjorts i form av årliga branschöversikter, förvaltningsenkäter samt separat överenskomna mellan- och slutbedömningar. Det föreslås också att bedömningen av hur den nationella lagstiftningen fungerar ska inkluderas i helheten för prognostisering och utvärdering av programmet. Uppföljningen av hur lagen fungerar kan genomföras t.ex. genom att man utarbetar en separat enkät till dem som tillämpar lagen i mitten av programperioden. Även andra alternativa handlingsvägar för att följa hur lagen fungerar kan granskas när genomförandet av prognostiseringen och utvärderingen under programperioden 2021-2027 planeras.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

Avsikten är att det lagförslag som ingår i propositionen ska komplettera och precisera den nationella lagstiftning som gäller programperioden 2021–2027 i fråga om Europeiska unionens fonder.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Den föreslagna lagen innehåller bestämmelser som gäller överföring av förvaltningsuppgifter på andra än myndigheter. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt får dock ges endast myndigheter. I lagförslaget om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden föreslås bestämmelser om en övervakningskommitté som ska utnämnas av statsrådet och ha sådana uppgifter som grundar sig på Europeiska unionens lagstiftning. Övervakningskommitténs uppgifter kommer inte att utvidgas jämfört med nuläget. Artiklarna 38–40 i allmänna förordningen innehåller bestämmelser om övervakningskommittén och dess sammansättning och uppgifter. Övervakningskommittén ska granska genomförandet av programmet och framstegen när det gäller att uppnå målen för programmet, liksom även de faktorer som påverkar programmets resultat. Övervakningskommittén ska bl.a. godkänna de metoder och kriterier som tillämpas för urvalet av insatser som finansieras, den årliga genomföranderapport som ska lämnas till kommissionen, utvärderingsplanen och alla ändringar av den samt alla förslag från den förvaltande myndigheten om ändring av programmet. Enligt allmänna förordningen ska övervakningskommitténs arbetsordning samt alla uppgifter och all information som delas med övervakningskommittén offentliggöras på fondens webbplats.

I lagförslaget föreslås bestämmelser om lokala fiskeaktionsgrupper som enligt artikel 33 i allmänna förordningen ska utforma och genomföra lokala strategier i respektive område. Dessutom ska de lokala fiskeaktionsgrupperna enligt allmänna förordningen införa ett icke-diskriminerande och öppet urvalsförfarande och kriterier för projekt, förbereda och offentliggöra ansökningsomgångar, välja ut insatser och fastställa stödbeloppet samt lägga fram förslag om dem för de närings-, trafik- och miljöcentraler som ansvarar för finansieringsbesluten. Grupperna har också till uppgift att övervaka och utvärdera genomförandet av de regionala strategierna.

Övervakningskommitténs och de lokala fiskeaktionsgruppernas uppgifter kan till sin karaktär anses vara sådana offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen. Det är dock inte fråga om uppgifter som innebär betydande utövning av offentlig makt. Även om de lokala fiskeaktionsgrupperna har till uppgift att utse projekt enligt den lokala strategin, är det alltid närings-, trafik- och miljöcentralen som fattar det slutliga finansieringsbeslutet.

Om offentliga förvaltningsuppgifter enligt 124 § i grundlagen anförtros andra än myndigheter får det inte äventyra de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Grundlagsutskottet har understrukit betydelsen av att rättssäkerheten och god förvaltningssed säkerställs genom bestämmelser när förvaltningsuppgifter förs över på andra än myndigheter (GrUU 5/2014 rd). Detta förutsätter i regel att de allmänna förvaltningslagarna iakttas när ärenden behandlas och att de som handlägger ärenden handlar under tjänsteansvar (GrUU 11/2006 rd).

Det är inte längre nödvändigt att ta in en hänvisning till de allmänna förvaltningslagarna på grund av 124 § i grundlagen, eftersom de allmänna förvaltningslagarna med stöd av sina bestämmelser om tillämpningsområde, myndighetsdefinition eller skyldigheten för en enskild eller ett affärsverk att betjäna på ett visst språk också kan tillämpas på enskilda när de fullgör offentliga förvaltningsuppgifter. Det finns dock inget hinder enligt grundlagen att låta en förteckning av de tillämpliga lagarna ingå i en separat paragraf, om förteckningen är heltäckande. När det gäller skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter som gäller övervakningskommittén och de lokala fiskeaktionsgrupperna uppfylls dessa krav. För att bestämmelserna ska vara till-

RP 114/2021 rd

räckligt tydliga är det i det här fallet motiverat med hänvisningar till de allmänna förvaltningslagarna (GrUU 14/2008 rd). Eftersom kraven på god förvaltning, vilket inbegriper offentlighetsprincipen, ska uppfyllas också när det inte är fråga om utövning av offentlig makt, har hänvisningen till lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet formulerats så att lagen ska iaktas också när skötseln av en offentlig förvaltningsuppgift inte innebär utövning av offentlig makt. Dessutom innehåller förslaget bestämmelser om straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar för de ledamöter i övervakningskommittén och de lokala fiskeaktionsgrupperna som deltar i beslutsfattandet.

I lagförslaget föreslås att stödmottagare och myndigheter ska övergå till att använda endast elektroniska tjänster, och möjligheten att lämna in ansökan på papper i samband med ansökan om stöd och utbetalning av stöd slopas. Grundlagsutskottet har bedömt elektroniska tjänster mot principerna om god förvaltning enligt 21 § och jämlikhet enligt 6 § i grundlagen. Grundlagsutskottet menar att det kan anses finnas sådana godtagbara grunder för att förutsätta elektronisk kommunikation som har samband med datasystemets elektroniska art och syftet med systemet. Skyldigheten att använda elektronisk kommunikation ska i främsta rummet gälla juridiska personer, inte enskilda personer (GrUU 32/2018 rd). Inte bara juridiska personer utan också fysiska personer med rättshandlingsförmåga kan beviljas stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. När fysiska personer ansöker om stöd är det dock alltid fråga om näringsverksamhet. Under programperioden 2014–2020 var det framför allt fiskare som lämnade in ansökningar på papper i samband med att de ansökte om ersättning för skador som orsakats av sälar och skarvar. I förslaget till allmän förordning har bestämmelserna om elektroniska system för datautbyte skärpts. Under programperioden 2014–2020 hade Europeiska havs- och fiskerifonden beviljats undantag från kravet på att stödmottagare och myndigheter helt och hållet ska utbyta information via elektroniska system. För följande programperiod har det inte fastställts något motsvarande undantag för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. I artikel 69.8 som föreslås i allmänna förordningen förutsätts det att medlemsstaterna ska säkerställa att all informationsutbyte mellan stödmottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte och att medlemsstaterna ska lyfta fram fördelarna med elektroniskt datautbyte och tillhandahålla allt nödvändigt stöd till stödmottagarna i detta avseende. Undantag från detta får göras endast i undantagsfall på särskild begäran av stödmottagaren. Då kan man från fall till fall överväga om det krävs möjlighet att lämna in ansökan på papper, men huvudregeln är att endast elektroniska tjänster ska användas. Förvaltningsmyndigheten har planerat att ordna hjälp och rådgivning för att stödja stödmottagarnas behövliga tekniska färdigheter och förmåga att använda e-tjänster. Genom övergången till enbart elektroniskt förfarande förenhetligas praxisen med de strukturfonder som administreras av arbets- och näringsministeriet och där enbart elektronisk kommunikation har använts redan under programperioden 2014–2020. Genom att slopa möjligheten att lämna in ansökan på papper säkerställer man att ansökningarna kan behandlas jämligt i synnerhet när myndigheternas distansarbete ökar, varvid åtkomsten till pappersposten minskar. Även med avseende på skyddet av kundernas personuppgifter är det bättre att uppgifterna behandlas enbart i ett elektroniskt system där dataskyddet har säkerställts. Det elektroniska systemet minskar också risken för fel som hänför sig till att ansökningar sänds per post och att de registreras i informationssystemet samt till tidsfristerna i anslutning till detta. Med beaktande av kraven i EU-lagstiftningen, regleringskontexten samt de särdrag i fråga om kunskaper och färdigheter hos dem som är föremål för regleringen och hos aktörerna inom branschen är kravet på elektronisk kommunikation inte problematiskt med avseende på jämlikheten, rättssäkerheten eller grunderna för god förvaltning.

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Grundlagsutskottet har tidigare i detta sammanhang ansett att det är viktigt att det i fråga om register som innehåller personuppgifter finns heltäckande och detaljerade bestämmelser om datainnehållet i registren, uppgifternas tillåtna användningsändamål och utlämnande av

RP 114/2021 rd

uppgifter, bevaringstiden för uppgifterna i personregistren samt den registrerades rättsskydd (GrUU 25/2005 rd och GrUU 30/2005 rd). Grundlagsutskottet har dock i och med ikraftträdandet av EU:s dataskyddsreform reviderat sin ståndpunkt när det gäller kraven i bestämmelserna om skydd av personuppgifter. När nationella bestämmelser utfärdas om behandlingen av personuppgifter förutsätts det i allmänhet inte längre någon heltäckande och detaljerad reglering inom tillämpningsområdet för den allmänna dataskyddsförordningen. Utskottet anser att den allmänna dataskyddsförordningens detaljerade bestämmelser, som tolkas och tillämpas i enlighet med de rättigheter som garanteras i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, överlag utgör en tillräcklig rättslig grund även med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § i grundlagen (GrUU 14/2018 rd). Enligt utskottet bör skyddet för personuppgifter således i första hand tillgodoses med stöd av EU:s allmänna dataskyddsförordning och den nationella allmänna lagstiftningen. Lagstiftaren bör alltså vara restriktiv när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Den bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (GrUU 14/2018 rd). I propositionen ingår ett förslag till bestämmelser om det elektroniska informationssystemet som baserar sig på krav som härstammar från Europeiska unionens lagstiftning. Enligt artikel 69.8 i allmänna förordningen förutsätts det att medlemsstaterna ska säkerställa att allt informationsutbyte mellan stödmottagarna och programmyndigheterna sker genom elektroniska system för datautbyte. I bilaga XI till allmänna förordningen uppställs som centrala krav på förvaltnings- och kontrollsystem ”tillförlitliga elektroniska system (inbegripet kopplingar till system för elektroniskt uppgiftsutbyte med stödmottagarna) för registrering och lagring av uppgifter för övervakning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller och revisioner, inbegripet lämpliga förfaranden för att säkerställa uppgifternas säkerhet, integritet och konfidentialitet och autentisering av användare”. Programmyndigheternas skyldigheter i fråga om funktionen hos system för elektroniskt datautbyte fastställs i bilaga XIV till allmänna förordningen. Den förvaltande myndigheten ska enligt artikel 72 i allmänna förordningen se till att ”i ett elektroniskt system registrera och lagra de uppgifter om varje insats som behövs för övervakning, utvärdering, ekonomisk förvaltning, kontroller och revisioner, samt säkerställa uppgifternas säkerhet, integritet och konfidentialitet och autentisering av användarna”. Informationssystemet ska användas för behandling av finansieringsansökningar som finansieras med medel ur programmet samt för beviljande, utbetalning, inspektioner och återkrav av stöd samt för uppföljning av effekterna av de insatser som finansieras. I Europeiska unionens lagstiftning (allmänna förordningen och specialförordningen) finns bestämmelser om de uppgifter som ska registreras i informationssystemet. I enlighet med grundlagsutskottets nyare praxis har inga bestämmelser om t.ex. datainnehållet i register tagits in i propositionen.

Grundlagsutskottet fäste i sina utlåtanden GrUU 62/2018 rd och GrUU 7/2019 rd uppmärksamhet vid det exceptionellt omfattande gemensamma personuppgiftsansvaret och det faktum att det gemensamma personuppgiftsansvaret verkar gälla uppgifter med mycket olika användningsändamål. Enligt grundlagsutskottet avviker en sådan regleringslösning från det normala där alla nämnda myndigheter dock har fastställts som personuppgiftsansvariga i stället för att det skulle ha säkerställts att de får behövlig information t.ex. genom bestämmelser om utlämnande av uppgifter och rätt att få uppgifter. Enligt artikel 26 i allmänna dataskyddsförordningen kan de gemensamt personuppgiftsansvarigas respektive ansvar fastställas i medlemsstaternas lagstiftning. Det informationssystem som används för förvaltning av stöden från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och dess informationsresurs används av flera aktörer. Det är möjligt att det uppstår oklarhet om vem som är personuppgiftsansvarig för informationssystemet och därför föreslås särskilda bestämmelser om den personuppgiftsansvarige för informationssystemet. Gemensamt personuppgiftsansvar har inte föreslagits för en exceptionellt stor grupp av myndigheter. Varje aktör som har utsetts till gemensamt personuppgiftsansvarig behandlar personuppgifter som hänför sig till ett enskilt projekt med avseende på den process som

RP 114/2021 rd

aktören svarar för (beslut om stöd, utbetalning och återkrav, rapportering, övervakning). Behandlingen av uppgifter i de olika faserna av processen har dock ett nära samband med varandra och dessa funktioner kan ses som en helhet av funktioner (förvaltningen av och tillsynen över Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden) med ett gemensamt syfte och gemensamt definierade metoder. Varje aktör som utsetts till gemensamt personuppgiftsansvarig deltar också de facto i fastställandet av metoderna för behandlingen.

Grundlagsutskottet anser att endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information ska publiceras i protokoll som blir offentliga på webben (GrUU 63/2014 rd). Grundlagsutskottet anser med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter att det är av relevans att det i ett så här omfattande webbaserat personregister inte går att söka uppgifter på stora grupper utan till exempel bara genom enskild sökning (GrUU 17/2019 rd och GrUU 17/2018 rd). Utskottet anser att det är viktigt att en avgränsning som är motiverad med avseende på registrets innehåll och ändamål också införs för utlämnande av uppgifter i ett register som är webbaserat (GrUU 17/2018 rd och GrUU 2/2018 rd). Enligt artikel 49 i allmänna förordningen ska den förvaltande myndigheten på sin webbplats offentliggöra en förteckning över de insatser som har valts ut för erhållande av stöd. I allmänna förordningen specificeras vilka uppgifter om stödmottagarna som ska offentliggöras. Uppgifter som ska offentliggöras är bl.a. namnuppgifter, namnet på insatsen, tidpunkt, insatsens syfte och vad som uppnåtts, platsen där insatsen genomförs, total kostnad för insatsen och uppgifter om unionens medfinansiering. När stödmottagaren är en fysisk person ska uppgifter om för- och efternamn samt identifikationsnumret i registret över unionens fiskeflotta avföras från webbsidorna två år efter det att uppgifterna har offentliggjorts.

Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och lämna ut uppgifter trots sekretessbestämmelserna i förhållande till skyddet för privatlivet och personuppgifter enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och då noterat bl.a. vad och vem rätten att få uppgifter gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut uppgifter kan gälla "behövliga uppgifter" för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att "uppgifterna är nödvändiga" för ett visst syfte (GrUU 7/2019 rd). Lagförslagets 25 § uppfyller detta krav. Utlämnandet av uppgifter är bundet till kravet på nödvändighet.

Med anledning av det ovan anförda anses det att lagförslagen kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom allmänna förordningen och specialförordningen innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på beredningen, förvaltningen, utvärderingen, övervakningen, samordningen och genomförandet av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfondens program för Finland för perioden 2021–2027 samt på stöd som beviljas enligt programmet och som finansieras med anslag som i statsbudgeten anvisats Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden.

Genom denna lag kompletteras den nationella tillämpningen av följande förordningar av Europaparlamentet och rådet:

1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/---- om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik, nedan *allmänna förordningen*,

2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004, nedan *specialförordningen*.

På stöd som avses i denna lag tillämpas statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs i allmänna förordningen, specialförordningen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, eller i denna lag.

2 kap.

Myndigheter och andra organ

2 §

Jord- och skogsbruksministeriets uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet är förvaltande myndighet och revisionsmyndighet enligt artikel 71 i allmänna förordningen och svarar för

1) utarbetandet av det program som avses i artikel 21 i allmänna förordningen och av ändringar i det samt för planeringen av genomförandet av programmet,

2) lämnande av förslag om ändringar av liten betydelse i programmet till Europeiska kommissionen för godkännande,

3) planeringen av användningen av medlen för programmet och beredningen av fördelningen av medlen mellan de aktörer som sköter de uppgifter som avses i denna lag.

4) att den finansieringsandel som Europeiska unionen svarar för inom programmet och som gäller landskapet Åland anvisas Ålands landskapsregering.

5) skötseln av den förvaltande myndighetens uppgifter enligt artikel 72 i allmänna förordningen.

6) skötseln av de uppgifter inom redovisningsfunktionen som anges i artikel 76 i allmänna förordningen.

7) skötseln av revisionsmyndighetens uppgifter enligt artikel 77 i allmänna förordningen.

I syfte att säkerställa att programmet genomförs enhetligt och effektivt styr och övervakar jord- och skogsbruksministeriet närings-, trafik- och miljöcentralerna, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas *utvecklings- och förvaltningscenter*, *nedan* utvecklings- och förvaltningscentret, och de i 5 § avsedda lokala fiskeaktionsgrupperna när dessa utför uppgifter som avses i denna lag.

3 §

Övervakningskommitté

Statsrådet tillsätter den övervakningskommitté som avses i artikel 38 i allmänna förordningen och bestämmer dess sammansättning. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om utnämning av en ledamot i övervakningskommittén i stället för en ledamot som har avgått.

När övervakningskommittén sköter de offentliga förvaltningsuppgifter som har föreskrivits för den ska den iakttä bestämmelserna i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), samiska språklagen (1086/2003), lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019), lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). På ledamöterna i övervakningskommittén tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som ankommer på övervakningskommittén. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

4 §

Förmedlande organ och statsbidragsmyndigheter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna samt utvecklings- och förvaltningscentret är sådana förmedlande organ som avses i artikel 71.3 i allmänna förordningen. Dessa myndigheter är också sådana statsbidragsmyndigheter som avses i 4 § 1 punkten i statsunderstödslagen.

Varje förmedlande organ svarar inom sitt verksamhetsområde för de uppgifter som anknyter till beviljande, utbetalning och övervakning av stöd.

5 §

Lokal fiskeaktionsgrupp

En lokal fiskeaktionsgrupp enligt artikel 33 i allmänna förordningen eller den aktör som administrerar den lokala fiskeaktionsgruppen ska vara en registrerad förening.

När den lokala fiskeaktionsgruppen sköter de offentliga förvaltningsuppgifter som har föreskrivits för den ska den iakttä bestämmelserna i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, förvaltningslagen, språklagen, samiska språklagen, lagen om inform-

ationshantering inom den offentliga förvaltningen, lagen om tillhandahållande av digitala tjänster och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. På den verksamhet som bedrivs av de personer som deltar i den lokala fiskeaktionsgruppens beslutsfattande tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de sköter uppgifter som ankommer på den lokala fiskeaktionsgruppen. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

6 §

Samordning av programmet

Jord- och skogsbruksministeriet svarar för att programmet samordnas med övriga fondprogram och finansieringsinstrument som hör till tillämpningsområdet för allmänna förordningen. Närings-, trafik- och miljöcentralerna svarar för att genomförandet av de regionala åtgärder som ingår i programmet samordnas med de övriga ovannämnda program som genomförs i regionen och de utvecklingsåtgärder som ingår i dem. De lokala fiskeaktionsgrupperna svarar för samordningen av de lokala strategierna med andra regionala utvecklingsåtgärder i samarbete med områdets närings-, trafik- och miljöcentral.

3 kap.

Åtgärder som stöds, förutsättningar för beviljande av stöd samt godtagbara kostnader

7 §

Åtgärder som stöds

Stöd kan beviljas för uppförande, utvidgning, reparation eller anskaffning av byggnader, konstruktioner eller anläggningar eller för förvärv av andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar (*investering*), för utvecklingsverksamhet som grundar sig på en tidsbegränsad plan och för andra åtgärder som anges i programmet.

8 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

Stöd kan beviljas om det

- 1) uppfyller villkoren och förutsättningarna för de åtgärder som anges i programmet,
- 2) är motiverat med avseende på de mål som i programmet uppställts för dess användning och stödet på ett betydande sätt bidrar till genomförandet av projektet,
- 3) inte utgör allmänt verksamhetsstöd.

9 §

Krav som gäller stödmottagare

Stödmottagaren ska vara en juridisk person eller en fysisk person med rättshandlingsförmåga. En juridisk person ska ha ett verksamhetsställe och en fysisk person ska ha sin vanliga vistelseort inom programmets tillämpningsområde.

Stöd kan beviljas en eller flera sökande gemensamt. Samtliga sökande som ansöker om stöd för samprojekt ska uppfylla de krav som ställs på stödmottagaren.

Stödmottagaren ska ha tillräckliga ekonomiska förutsättningar för att genomföra projektet. En mottagare av investeringsstöd ska dessutom ha förutsättningar för lönsam verksamhet, om det

RP 114/2021 rd

inte är fråga om en allmännyttig investering. Stödmottagaren ska dessutom ha förutsättningar att svara för kontinuiteten i den verksamhet som åstadkommit genom projektet efter att projektet avslutats, om detta inte på grund av projektets art är onödigt.

Investeringsstöd för kommersiella fiskare kan beviljas sådana kommersiella fiskare som avses i 88 § i lagen om fiske (379/2015).

10 §

Godtagbara kostnader, bidragsformer och stödbelopp

Stöd kan beviljas för de behövliga kostnader som orsakas av den åtgärd som stöds och som har uppkommit den dag då stödansökan blev anhängig eller därefter.

Kostnaderna för åtgärder enligt artiklarna 22 och 23 i specialförordningen samt artikel 34.1 a och artikel 36 i allmänna förordningen betraktas dock som godtagbara kostnader från och med den 1 januari 2021, även om stödet söks efter den dagen.

Stöd kan beviljas som en procentandel på basis av de faktiska kostnaderna för projektet eller i enlighet med de bidragsformer som avses i artikel 53.1 i allmänna förordningen.

Det arbete som utförts utan vederlag för ett projekt kan godkännas som en del av projektets privata finansiering.

Närmare bestämmelser om godtagbara kostnader, stödbelopp, användningsändamål för bidragsformerna, grunder för och omfattning av användningen samt det vederlagsfria arbetets värde och maximala mängd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Villkor för användning av stöd

Om ägande- eller besittningsrätten till en sådan investering som stöds överlåts till någon annan innan den i stödbeslutet angivna tidsfristen har löpt ut, måste stödmottagaren före överlåtelsen ha fått tillstånd till överlåtelsen av den som beviljat stödet. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att mottagaren av överlåtelsen uppfyller förutsättningarna för beviljande av stöd och att stödets användningsändamål inte förändras väsentligt.

Överlåtelse av äganderätten till ett företag som fått stöd betraktas inte som sådan överlåtelse som avses i 1 mom., om den investering som stöds kvarstår i företaget i det syfte för vilket stödet har beviljats och mottagaren av överlåtelsen är berättigad till stöd.

12 §

Bokföringsskyldighet

Stödmottagaren ska föra bok över den åtgärd som stöds. Bokföringen ska ordnas som en del av stödmottagarens bokföring enligt bokföringslagen (1336/1997) så att bokföringen av den åtgärd som stöds utan svårighet kan identifieras och avskiljas från den övriga bokföringen. Om 2 kap. i lagen om statsbudgeten (423/1988) tillämpas på stödmottagaren, ska bokföringen på motsvarande sätt ordnas i enlighet med det kapitlet och god bokföringssed.

Om stödmottagaren inte är bokföringsskyldig för sin verksamhet i övrigt, ska bokföringen av den åtgärd som stöds ordnas med iakttagande av bokföringslagen.

4 kap.

Ansökan om och beviljande av stöd

RP 114/2021 rd

13 §

Ansökan om stöd

Stöd ska sökas elektroniskt i den nättjänst som utgör en del av informationssystemet. Ansökan ska vara undertecknad. På underskriften tillämpas lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster (617/2009).

Stöd söks genom ett kontinuerligt eller tidsbundet ansökningsförfarande. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om de åtgärder som omfattas av det kontinuerliga ansökningsförfarandet och om öppnandet av tidsbundna ansökningsförfaranden. I fråga om stöd som beviljas ur finansieringskvoten för en lokal fiskeaktionsgrupp har lokal fiskeaktionsgruppen motsvarande rätt.

14 §

Sökandens utredningsskyldighet

Utöver vad som föreskrivs i 10 § i statsunderstödslagen kan det av den som ansöker om investeringsstöd också krävas att det läggs fram en utvecklingsplan som innehåller allt som är väsentligt med avseende på utvecklandet av företagets eller yrkesutövarens verksamhet, om det projekt som stöds är omfattande eller betydande jämfört med företagets nuvarande omsättning.

Närmare bestämmelser om innehållet i utvecklingsplanen och om hur utvecklingsplanen läggs fram får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Beviljande av stöd

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om beviljande av stöd.

Jord- och skogsbruksministeriet kan i samband med att ett tidsbundet ansökningsförfarande öppnas bestämma att närings-, trafik- och miljöcentralen ska besluta om beviljande av stöd efter att ha fått jord- och skogsbruksministeriets utlåtande om ärendet. Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från ministeriets utlåtande endast om beviljande av stödet skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning, den nationella lagstiftningen eller programmet eller om centralen inte har tillräckligt med anslag för att finansiera åtgärden.

Vid avgörande av en ansökan om stöd ur finansieringskvoten för en lokal fiskeaktionsgrupp fattar närings-, trafik- och miljöcentralen beslut efter att ha fått det utlåtande som avses i 16 § av den behöriga lokala fiskeaktionsgruppen. Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från ett utlåtande av en lokal fiskeaktionsgrupp endast om beviljande av stödet skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning, den nationella lagstiftningen eller programmet eller om det anslag som finns i finansieringskvoten för den lokala fiskeaktionsgruppen inte räcker till för att finansiera åtgärden.

16 §

Beviljande av stöd ur anslag för lokala fiskeaktionsgrupper

Om stöd söks ur anslaget för en lokal fiskeaktionsgrupp, ska den lokala fiskeaktionsgruppen ge ett utlåtande om huruvida det är ändamålsenligt att bevilja stöd med hänsyn till målen för den lokala strategin. Utlåtande ska dock inte ges om det är den lokala fiskeaktionsgruppen som är sökande.

17 §

Beviljande av stöd för åtgärder inom den integrerade havspolitik

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan bevilja stöd för åtgärder som avses i artiklarna 31–34 i specialförordningen på basis av en dispositionsplan som fastställts av statsrådets kansli.

Innehållet i dispositionsplanen avtalas inom en styrgrupp som tillsatts av statsrådets kansli och som består av företrädare för de ministerier som behandlar havsfrågor. Om ärendet inte kan avgöras enhälligt, beslutar statsrådets kansli om avgörandet enligt majoritetens ståndpunkt.

Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från dispositionsplanen endast om beviljandet av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som centralen har att tillgå inte räcker till för att bevilja stöd.

Om den finansiering som beskrivs i dispositionsplanen beviljas inom ramen för ett tidsbundet ansökningsförfarande enligt 13 § 2 mom., ska 2 och 3 mom. i denna paragraf iakttas vid valet av projekt som stöds.

18 §

Beviljande av stöd på basis av en dispositionsplan som fastställts av jord- och skogsbruksministeriet

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan bevilja stöd för tekniskt bistånd enligt artikel 36 i allmänna förordningen och för fiskerikontroll enligt artikel 22 i specialförordningen på basis av en dispositionsplan som har fastställts av jord- och skogsbruksministeriet. Utifrån dispositionsplanen kan stöd även beviljas för fleråriga forsknings- och utvecklingsprogram.

Närings-, trafik- och miljöcentralen får avvika från dispositionsplanen endast om beviljandet av stöd skulle strida mot Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen eller om de anslag som centralen har att tillgå inte räcker till för att bevilja stöd.

19 §

Avtal om samprojekt

Vid samprojekt ska stödmottagarna ingå ett avtal om genomförande av projektet där parternas inbördes rättigheter, skyldigheter och ansvar anges och där det bestäms vilken av parterna som ansvarar för kontakterna med den finansierande myndigheten.

5 kap.

Utbetalning och återkrav av stöd

20 §

Ansökan om utbetalning

Utbetalning ska sökas elektroniskt i den nättjänst som utgör en del av informationssystemet. Ansökan ska vara undertecknad. På underskriften tillämpas lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster.

21 §

Utbetalning av stöd

RP 114/2021 rd

Beslut om utbetalning av stöd fattas av utvecklings- och förvaltningscentret.
Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar dock om utbetalningen av stöd, om det för en åtgärd betalas stöd utan separat ansökan om utbetalning och det har informerats om förfarandet i samband med ett i 13 § 2 mom. avsett tidsbundet ansökningsförfarande som gäller den åtgärden.

22 §

Förfaranden vid återkrav

Beslut om återkrav av stöd fattas av utvecklings- och förvaltningscentret. Jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma att utvecklings- och förvaltningscentret ska återkräva stödet, om ministeriet anser att förutsättningarna enligt 21 eller 22 § i statsunderstödslagen uppfylls.

6 kap.

Informationssystem för programmet

23 §

Informationssystem för programmet

Jord- och skogsbruksministeriet inför ett i artikel 69.8 i allmänna förordningen avsett elektroniskt system för datautbyte mellan dem som ansöker om stöd och myndigheterna för programmet (*informationssystem*). Informationssystemet används för skötsel av de uppgifter enligt Europeiska unionens lagstiftning och enligt denna lag som gäller

Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden.

För användning av informationssystemet och tillhörande nättjänst krävs det sådan stark autentisering som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om stark autentisering och betrodda elektroniska tjänster.

24 §

Gemensamt personuppgiftsansvariga för informationssystemet

Jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret är gemensamt personuppgiftsansvariga för informationssystemet och dess informationsresurs.

För den personuppgiftsansvariges skyldigheter svarar

1) närings-, trafik- och miljöcentralen, om de personuppgifter som behandlas gäller stödbeslutsprocessen,

2) utvecklings- och förvaltningscentret, om de personuppgifter som behandlas gäller processen för beslut om utbetalning eller återkrav,

3) i fråga om skötsel av uppgifter i anknytning till utlämnande av personuppgifter Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland,

4) jord- och skogsbruksministeriet, om det är fråga om annan behandling av personuppgifter än sådan som avses i 1–3 punkten eller skötsel av allmänna uppgifter i anknytning till drift och användbarhet, skydd och bevarande av uppgifter samt informationssäkerhet.

Jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret får använda informationssystemet och informationsresursen i systemet i den utsträckning som skötsel av deras lagstadgade uppgifter förutsätter, och svarar i enlighet med

dessa uppgifter för att den information som registreras i informationssystemet är korrekt och tillräcklig.

Närmare bestämmelser om de gemensamt personuppgiftsansvarigas inbördes ansvar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter

Jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna, utvecklings- och förvaltningscentret och de som med stöd av 28 § 2 mom. förrättar inspektioner har trots bestämmelserna om sekretess rätt att av andra myndigheter, av aktörer som sköter offentliga uppdrag och av lokala fiskeaktionsgrupper få för behandlingen av ett stödärende nödvändiga uppgifter som gäller sökanden och stödmottagaren, dennes ekonomiska ställning och affärs- eller yrkesverksamhet eller finansiering med offentliga medel eller andra omständigheter som är betydelsefulla med avseende på stödet.

Jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret har trots bestämmelserna om sekretess rätt att till andra myndigheter, till aktörer som sköter offentliga uppdrag och till institutioner inom Europeiska unionen lämna ut sådana uppgifter om stödmottagaren som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag och som är nödvändiga för skötseln av den inspektionsuppgift som föreskrivs för myndigheten, aktören eller institutionen eller för utövandet av tillsyn över att Europeiska unionens lagstiftning har följts.

26 §

Sökandens rätt att i informationssystemet följa behandlingen av ärendet

Den som ansöker om stöd har rätt att i den nättjänst som ingår i informationssystemet följa hur sökandens ärende i fråga om ansökan om och utbetalning, inspektion och återkrav av stöd framskrider och avgörs samt följa behandlingen av övervakningsuppgifter i fråga om stödet.

27 §

Lokala fiskeaktionsgruppers rätt att se uppgifter i informationssystemet

En lokal fiskeaktionsgrupp har rätt att i informationssystemet se de finansierings- och övervakningsuppgifter som hänför sig till stöd som beviljats i enlighet med 16 §.

28 §

Inspektionsrätt

Bestämmelser om statsbidragsmyndighetens granskningsrätt finns i 16 § i statsunderstödslagen. Därtill har jord- och skogsbruksministeriet rätt att förrätta inspektioner som gäller dem som beviljar stöd och stödmottagare i syfte att utöva tillsyn över att förutsättningarna och villkoren för beviljande, utbetalning och användning av stöd iakttas.

RP 114/2021 rd

Den revisionsmyndighet som avses i 2 § kan i enlighet med 16 § i statsunderstödslagen be-
myndiga en annan myndighet eller en oberoende revisor att i enlighet med en revisionsstrategi
som revisionsmyndigheten har utarbetat granska de åtgärder som en stödmottagare har genom-
fört samt förfarandena i anknytning till beviljande av stöd.

29 §

Behörig närings-, trafik- och miljöcentral

De uppgifter som enligt denna lag ankommer på närings-, trafik- och miljöcentralen ska skötas
av den närings-, trafik- och miljöcentral inom vars verksamhetsområde den åtgärd som stöds i
huvudsak ska genomföras eller inom vars område sökandens verksamhetsställe finns, om inte
något annat föreskrivs om centralernas behörighet med stöd av 5 § i lagen om närings-, trafik-
och miljöcentralerna (897/2009).

30 §

Delgivning av beslut

Ett beslut med anledning av en elektronisk ansökan och andra beslut som avses i denna lag
ska delges med iakttagande av vad som föreskrivs i 19 § i lagen om elektronisk kommunikation
i myndigheternas verksamhet.

Beslutet är avgiftsfritt för sökanden.

8 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2021.

Genom denna lag upphävs lagen om det nationella genomförandet av den europeiska förord-
ningen om Europeiska havs- och fiskerifonden (1093/2014).

RP 114/2021 rd

På ett operativt program för Finland för perioden 2014–2020 som har godkänts före ikraftträdandet av denna lag och på stöd som beviljats eller kommer att beviljas på basis av det tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 2 september 2021

Statsminister

Sanna Marin

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä